

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ObdoZ/1/2024
Identifikačné číslo spisu:	1513226371
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1513226371.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu Tatra-Leasing, s.r.o., so sídlom Hodžovo námestie 3, Bratislava, IČO: 31 326 552, zastúpeného Advokátska kancelária Rieglová & Kadáková s.r.o., so sídlom Bajkalská 5/A, Bratislava, IČO: 51 330 091, proti žalovanému 1/ ABUSS, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 44 950 543 (ex offio výmaz z obchodného registra dňom 11.11.2023), žalovanému 2/ Y. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. žalovanému 3/ A. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O. republika, žalovanému 4/ Ing. K. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z., zastúpenému URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Červeňova 15, Bratislava, IČO: 47 244 895, o zaplatenie zmenkovej sumy 16 655,82 eur s príslušenstvom a zmenkovej odmeny 55,52 eur, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B5-1CbZm/396/2014 (predtým Okresný súd Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/396/2014), o dovolaní žalovaného 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. júla 2022 č. k. 3CoZm/2/2021-787, 3CoZm/17/2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného 4/ v časti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. júla 2022 č. k. 3CoZm/2/2021-787, 3CoZm/17/2022, vo výroku o odmietnutí odvolania žalovaného 4/ proti výroku III. rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. júla 2020, č. k. 1CbZm/396/2014-556, o d m i e t a .

II. Dovolanie žalovaného 4/ v časti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. júla 2022 č. k. 3CoZm/2/2021-787, 3CoZm/17/2022, vo výroku o potvrdení rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. júla 2020, č. k. 1CbZm/396/2014-556 vo výroku II. a vo výroku o potvrdení uznesenia Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. júla 2020 č. k. 1CbZm/396/2014-567 vo výroku I., o d m i e t a .

III. Dovolanie žalovaného 4/ vo zvyšnej časti z a m i e t a .

IV. Návrhy žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .

V. Žalobcovi n e p r i z n á v a proti žalovanému 4/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 1CbZm/369/2014-556 zo dňa 14. júla 2020 rozhodol tak, že prvým výrokom ponechal zmenkový platobný rozkaz č. k. 4Zm/1022/2013-16 zo 6. decembra 2013 voči žalovanému 4/ v platnosti. Druhým výrokom priznal žalobcovi nárok voči žalovanému 4/ na náhradu trov konania, ktoré nasledovalo po vydaní zmenkového platobného rozkazu, v celom rozsahu. Tretím výrokom zamietol návrh na prerušenie konania. Súd prvej inštancie samostatným uznesením zo dňa 14. júla 2020 č. k. 1CbZm/369/2014-567 uložil žalovanému 4/ povinnosť nahradiť trovy konania štátu v celom rozsahu a súčasne povinnosť nahradiť znalkyni trovy konania spojené s jej výsluchom.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobou doručenou súdu dňa 06.08.2013 sa žalobca domáhal, aby žalovaní 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi zmenkovú sumu 16 655,82 eur s úrokom 6 % ročne odo dňa 05.02.2013 do zaplattenia, zmenkovú odmenu 55,52 eur a náhradu trov konania. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že žalovaný 1/ vystavil dňa 05.10.2009 zmenku, ktorou sa zaviazal zaplatiť dňa 04.02.2013 v prospech žalobcu zmenkovú sumu 16 655,82 eur a žalovaní 2/ až 4/ zmenku avalovali. Do dňa podania žaloby žalovaní zmenkovú sumu neuhradili.

3. Proti uvedenému zmenkovému platobnému rozkazu, ktorý vo vzťahu k žalovaným 1/ až 3/ nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, žalovaný 4/ podal včas námietky, podľa ktorých žalobca predložil súdu zmenku a účelovo opomenul uviesť, že zmenka bola žalobcom dodatočne doplnená, pričom pred doplnením bola iba blankozmenkou, ktorá v deň svojho vyhotovenia neobsahovala podpis žalovaného 4/ ako avalistu, ani označenie žalovaného 4/ ako avalistu. Na základe bodu 1.5. Zmluvy o použití zmenky bol žalobca (zmenkový veriteľ) oprávnený doplniť za podmienok upravených v Zmluve o použití zmenky zmenkovú sumu a dátum splatnosti výlučne vo vzťahu k žalovanému 1/ (zmenkový dlžník) a súčasne vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ (avalisti). Žalovaný 4/ namieta „zlomyseľnosť“, resp. „hrubo nedbanlivostné správanie“ žalobcu pri vyplňovaní blankozmenky (čl. I § 10 Zmenkového zákona). Tvrdil, že podľa blankozmenky, ktorú predložil žalovaný 4/ vo fotokópii k námietkam, doplnená doložka avalistu nie je krytá súvislým vodorovným hrubým orámovaním textu doložky žalovaného 4/ ako avalistu, ako je tomu už pri doplnenej doložke avalistu v samotnej zmenke predloženej žalobcom, pričom je zrejmé, že táto vodorovná hrubá čiara bola dodatočne upravovaná tak, aby kryla aj doplnenú doložku avalistu spolu s podpisom žalovaného 4/. Ďalej žalovaný 4/ tvrdil, že vo vzťahu k žalobcovi vystupuje ako spotrebiteľ, teda ako „slabšia“ strana. V tejto súvislosti poukázal najmä na § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého sa v súvislosti s poskytovaním úveru spotrebiteľovi zakazuje splniť dlh zmenkou, preto žalobca nie je oprávnený od žalovaného 4/ vymáhať pohľadávku z úverovej zmluvy prostredníctvom zmenky.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní považoval za nesporné, že zmenka bola pôvodne avalovaná len žalovaným 2/ a 3/ a podpis žalovaného 4/ bol na zmenku pripojený následne po tom, ako sa stal konateľom a spoločníkom žalovaného 1/, pričom dátum podpisu a podpis žalovaného 4/ sú kryté orámovaním, ktoré nadväzuje na pôvodné orámovanie zmenky a je zrejmé, že toto orámovanie bolo na zmenku doplnené dodatočne. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že považuje za bezpredmetné, či orámovanie na zmenke bolo predĺžované v čase podpisu žalovaného 4/ alebo až následne, keďže žalovaný 4/ v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu tvrdil, že svoj podpis na blankozmenku pripojil na okraj „pôvodnej biano listiny“ po tom, čo tam žalobca rukou dopísal doložku avalistu s osobnými údajmi o žalovanom 4/ a po tom, ako bol žalobcom ubezpečený, že podpis má výlučne evidenčný charakter. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie ozrejmil, že upustil

od vykonania nariadeného znaleckého dokazovania znalcom z odboru kriminalistika, odvetvie grafická diagnostika, nakoľko vykonanie tohto dôkazu nebolo vzhľadom na vyššie uvedené vyjadrenie žalovaného 4/ pre posúdenie veci rozhodujúce. Súd prvej inštancie zdôraznil, že o evidenčnom charaktere podpisu žalovaného 4/ na zmenke nemožno uvažovať, keďže žalovaný 4/ v ten istý deň podpísal aj Dodatok č. 1 k Zmluve o použití bianko zmeniek, z ktorého obsahu je zrejmé, že pristúpil k záväzku zo zmenky ako avalista č. 3.

5. Vo zvyšnej časti odôvodnenia sa súd prvej inštancie vyjadril k ostatným námietkam žalovaného 4/, najmä k námietke o neexistencii dohody o zmenkovom vyplňovacom práve medzi žalovaným 4/ a žalobcom, k tvrdeniu o aplikovateľnosti judikatúry českých súdov na posudzovaný prípad, k argumentácii žalovaného 4/ o jeho štatúte spotrebiteľa v predmetnom záväzkovom vzťahu, k námietke o prípustnosti kauzálnych námietok.

6. Návrh žalovaného 4/ na prerušenie konania, za účelom podania návrhu Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) na konanie o súlade právnych predpisov (časti ust. § 175 ods. 4 OSP) s ústavou Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústava“), súd prvej inštancie zamietol, pričom poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS/191/2014, podľa ktorého ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b) OSP (teraz ust. § 162 ods. 1 písm. b) CSP) nezakladá nárok účastníka konania, aby sa všeobecný súd vždy stotožnil s jeho názorom, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Rozhodujúce je, či všeobecný súd sám dospeje k záveru o možnom nesúlade právneho predpisu, pričom podľa názoru súdu prvej inštancie neboli splnené podmienky na takéto konanie.

7. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný 4/ na základe dôvodov uvedených v jeho námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu nepreukázal neexistenciu svojej povinnosti predmetný záväzok splniť, preto súd ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a proti prvému výroku uznesenia súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania štátu, podal žalovaný 4/ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) tak, že prvým výrokom rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a odvolanie v časti voči výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odmietol. Druhým výrokom odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 14.07.2020 č. k. 1CbZm/396/2014-567, ktorým súd uložil povinnosť žalovanému 4/ nahradiť trovy konania štátu v celom rozsahu a povinnosť nahradiť znalkyni trovy konania spojené s jej výsluchom. Tretím výrokom priznal žalobcovi nárok voči žalovanému 4/ na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

9. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a stotožnil sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Odvolací súd sa zaoberal odvolacími námietkami žalovaného 4/ a zhrnul skutkové okolnosti daného prípadu. Konštatoval, že v čase podania návrhu na vydanie zmenkového platného rozkazu zmenka obsahovala všetky zákonné náležitosti, pričom podpisy zmenkovo povinných osôb sú ich vlastnoručnými podpismi, zároveň žalobca je zákonným majiteľom zmenky. Zmenka bola ako blankozmenka vydaná žalovaným 1/ a avalovaná žalovaným 2/ a žalovaným 3/ s tým, že na zmenku bude doplnená suma vo výške nesplateného zostatku dlhu, ktorý prevzal na zaplatenie žalovaný 1/ na základe úverovej zmluvy. V prípade, že k splateniu dlhu z úverovej zmluvy zo strany žalovaného 1/ nedôjde, zmluvné strany si dojednali mechanizmus v Zmluve o použití blankozmenky č. 81090646 (ďalej tiež „zmluva o použití blankozmenky“), teda právo žalobcu, ako kauzálnemu veriteľovi, doplniť na zmenku výšku dlhu z kauzálnej zmluvy a dátum splatnosti. Následne žalovaný 4/ pristúpil k zmluve o použití blankozmenky podpísaním Dodatku č. 1 k zmluve o použití blankozmenky, na základe čoho aj podpísal doložku avalistu na zmenke. Dňa 07.12.2009, kedy žalovaný

4/ na zmenku pripojil svoj podpis v mieste pre tretieho avalistu, zmenka obsahovala všetky povinné údaje okrem dátumu splatnosti a zmenkovej sumy. Zmenkovú sumu a splatnosť žalobca doplnil na zmenku v súlade so zmluvou o použití blankozmenky v znení Dodatku č. 1, na základe vyúčtovania dlhu z kauzálnej zmluvy o úvere.

11. Odvolací súd poukázal na zásadu koncentrácie námietkového konania voči zmenkovému platobnému rozkazu, podľa ktorej je možné v námietkovom konaní posudzovať len námietky podané v zákonnej lehote, a preto oba súdy nižších inštancií mohli posudzovať len námietky podané v tejto lehote. Podľa odvolacieho súdu, námietky vznesené žalovaným 4/ posúdil súd prvej inštancie správne a zákonne, keď dospel k záveru o ich nedôvodnosti. Odvolací súd zdôraznil, že žalovaný 4/ podpísal Dodatok č. 1 k zmluve o použití blanco zmenky (čo bolo v konaní znalecky preukázané), teda mal vedomosť o zmenke a spôsobe jej vyplnenia. Žalovaný 4/ podpísal zmenku ako aval. Právna úprava v zákone č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „ZZŠ“) nepozná evidenčný podpis na zmenke. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie vyhodnotil námietky žalovaného 4/ proti zmenkovému platobnému rozkazu ako nedôvodné.

12. K namietanému nevykonaniu dôkazu originálom predmetnej zmenky, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie sa pri vykonávaní dokazovania oboznámil s fotokópiou zmenky tak, ako sa s touto fotokópiou oboznámili aj strany sporu a na ktorú vo svojich vyjadreniach odkazovali. Strany sporu počas konania nenamietali rozpor údajov uvedených vo fotokópii zmenky s originálom, a teda hodnovernosť údajov na fotokópii nebola spochybnená. Preto nebolo potrebné, aby súd vykonal dokazovanie prečítaním obsahu originálu zmenky na pojednávaní.

13. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd (v poradí prvým výrokom) rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. ako vecne správny potvrdil a odvolanie žalovaného 4/ proti III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie odmietol. Odvolací súd odmietnutie odvolania proti rozhodnutiu, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie konania, odôvodnil tým, že odvolanie smeruje proti výroku rozhodnutia, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa.

14. K potvrdeniu (v poradí druhým výrokom) odvolaním napadnutého I. výroku uznesenia, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému 4/ povinnosť nahradiť trovy konania štátu v celom rozsahu, odvolací súd uviedol, že vzhľadom na to, že žalovaný 4/ bol v konaní neúspešný a štátu vznikli trovy konania spojené s vykonávaním dôkazu - znaleckého dokazovania, súd prvej inštancie správne rozhodol, že štát má právo na plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému 4/. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že CSP (explicitne) neupravuje náhradu trov konania štátu, nie je osobitne riešená ani situácia, kedy trovy štátu vzniknú v konaniach začatých pred jeho účinnosťou (čo je aj prípad prejednávanej veci). Preto podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne aplikoval základné princípy, čl. 4 ods. 2 CSP, keď rozhodol, že štátu patrí náhrada trov, v súlade s vtedy platnou procesnou normou (§ 148 OSP), ktorá garantovala štátu nárok na ich náhradu. Priznanie tohto nároku štátu súd prvej inštancie oprel o normu, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva CSP.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 4/ (ďalej tiež „dovolateľ“), ktorý vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovení § 420 písm. e), f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Zároveň navrhol prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP za účelom posúdenia, či právna úprava § 175 ods. 1 OSP o tzv. 3 - dňovej zákonnej koncentračnej lehote na podanie zmenkových námietok voči zmenkovému platobnému rozkazu, je ústavne konformná. Dovolateľ navrhol prerušenie dovolacieho konania aj podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP za účelom podania prejudiciálnej otázky na Súdny dvor Európskej únie (ďalej tiež „SD EÚ“), či dovolateľa za daných okolností možno alebo nemožno považovať za spotrebiteľa v zmysle (i) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29 -34) ako aj v zmysle (ii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 168, 27. 06. 2002), ako aj v zmysle (iii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 3285/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22. 11. 2011). Dovolateľ navrhol zrušenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Žiadal aj priznanie nároku na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

16. Dovolateľ odôvodnil dovolanie v 240 bodoch, pričom jeho prípustnosť vyvodzoval z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP s tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil ústavne súladným spôsobom k otázke, prečo nebol vykonaný ako dôkaz originál zmenky, ani dovolateľom navrhované znalecké dokazovanie na zistenie časovej následnosti jednotlivých zápisov na zmenke v súvislosti s jeho tvrdením o falšovaní zmenky. Poukázal na doktrínu opomenutých dôkazov a s ňou súvisiacu judikatúru. Zdôraznil, že ak oba súdy nižších inštancií opierajú skutkové a právne závery o zmenku, tak porušujú právo dovolateľa na spravodlivý proces, nakoľko hodnotia dôkaz, ktorý nebol nikdy vykonaný. Poukázal na viaceré rozhodnutia, a to ústavného súdu (III. ÚS 332/09) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „NS SR“), podľa ktorých nevykonanie dôkazu, ktorý mohol mať pre rozhodnutie podstatný význam, možno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces (6Cdo/259/2010) a tiež, že listinný dôkaz súd vykoná buď jeho prečítaním na pojednávaní alebo oznámi obsah daného listinného dôkazu (4Cdo/221/2007). Dovolateľ v tejto súvislosti uviedol, že konštatovanie tzv. oboznámenia sa s dokladmi nie je zákonom predpísaný spôsob vykonania dôkazu, pričom „súd prvej inštancie lživo tvrdil v bode 27. svojho rozsudku, že vykonal dokazovanie zmenkou, čo konštatoval nakoniec aj odvolací súd v bode 20. odvolacieho rozsudku, avšak ... túto vadu nenapravil“. Taktiež spôsob vykonania dôkazu musí vyplývať zo zápisnice z pojednávania. Nakoľko podľa názoru dovolateľa ide o dôkaz, ktorý má pre rozhodnutie podstatný význam, jeho nevykonanie spôsobilo porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces, ako aj porušenie princípu rovnosti zbraní.

17. Porušenie práva na spravodlivý súdny proces dovolateľ odôvodňuje ďalej tým, že odvolací súd sa aj napriek tomu, že dovolateľ v podanom odvolaní navrhoval prerušenie konania, dostatočným spôsobom nevysporiadal s jeho návrhom, ako ani s podaním prejudiciálnej otázky na SD EÚ, odvolací súd sa nezaoberal návrhom na prerušenie konania uvedeným v bode 127 podaného odvolania. Podľa dovolateľa, aj keď odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie voči rozhodnutiu o prerušení konania nie je prípustné, bolo jeho povinnosťou zaoberať sa odvolacími námietkami vo vzťahu k neprerušeniu konania. Dovolateľ uviedol, že navrhoval prerušiť konanie z dôvodu iniciovania konania na ústavnom súde, ktorého výsledok mohol spôsobiť, že by sa prihliadalo aj na námietky, ktoré boli vznesené po trojdňovej lehote na podanie námietok, založenej na prísnom formalizme. Tu poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky Pl. ÚS 16/2012 zo dňa 16.10.2012, ktorým došlo k zmene § 175 ods. 1 zákona č. 99/1963 Sb. Občanský soudní řád tak, že predmetné ustanovenie bolo v slovách „do troch dní“ a „v tejto lehote“ zrušené. Odvolací súd neposkytoval odôvodnenie a návrh dovolateľa zostal nezodpovedaný a opomenutý. Uvedené činí napádaný odvolací rozsudok nepreskúmateľným, čo porušuje právo dovolateľa na spravodlivý proces, keďže žalovaný 4/ nedostal žiadnu odpoveď na svoje odvolacie námietky vo vzťahu k neústavnosti trojdňovej lehoty na podanie námietok voči zmenkovému platobnému rozkazu.

18. Dovolateľ ďalej namieta, že došlo k odňatiu jeho práva na zákonného sudcu v dôsledku toho, že

otázka, či § 175 ods. 1 OSP je v súlade s Ústavou SR, mala byť posudzovaná ústavným súdom, pričom túto kompetenciu nemá ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd, ktoré bez akéhokoľvek odôvodnenia a bez akejkoľvek reakcie na procesné námietky dovolateľa len neformálne skonštatovali, že § 175 ods. 1 OSP je v súlade s Ústavou SR.

Uvedeným postupom došlo podľa názoru dovolateľa k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP. Dovolateľ uplatňuje totožný dovolací dôvod aj vo vzťahu k neprerušeniu konania za účelom podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania na SD EÚ, týkajúceho sa zodpovedania otázky, či za daných okolností možno dovolateľa považovať za spotrebiteľa. Poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 381/2018, podľa ktorého „nepredložením prejudiciálnej otázky súdnemu dvoru dochádza k nesprávnemu obsadeniu súdu v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy, a teda k porušeniu základného práva na zákonného sudcu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Ak súd poslednej inštancie v prípade, že skúmané ustanovenie európskeho práva nemožno považovať za celkom jasné (*acte clair*) alebo judikátúrou súdneho dvora za objasnené v dostatočnej miere (*acte éclairé*), nepoloží súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku zameranú na správnu interpretáciu tohto ustanovenia, poruší základné právo strán konania na súdnu ochranu a na zákonného sudcu, resp. ich právo na spravodlivé súdne konanie.“

19. K prípustnosti dovolania vymedzenej podľa § 420 písm. e) CSP dovolateľ ďalej zdôraznil, že k nesprávnemu obsadeniu súdu došlo už v konaní pred súdom prvej inštancie, nakoľko vec bola nesprávne zapísaná do registra CbZm ako obchodnoprávny spor, hoci v skutočnosti ide o občianskoprávny spor z dôvodu, že dovolateľ požíva status spotrebiteľa. Rovnakou vadou bolo postihnuté aj následné odvolacie konanie. Dovolateľ v tejto súvislosti tvrdí, že predmetný spor nie je sporom obchodnoprávnym, pretože je fyzickou osobou a so žalobcom ako fyzická osoba nie je v žiadnom obchodnoprávnom vzťahu.

20. V súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že v rozsahu konania, v ktorom sa žalovaný domáha postavenia spotrebiteľa, došlo „k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to najmä od stanoviska občiansko - právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno - právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 8/2015“ (ďalej tiež „stanovisko č. 8/2015“).

K tomuto odklonu malo podľa názoru dovolateľa dôjsť v dôsledku toho, že sudy nižších inšancií nedodrжали v stanovisku vyjadrený postup, podľa ktorého „pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou

či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento *ex offio* povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ“.

Dovolateľ namieta, že k uvedenému prieskumu nedošlo napriek tomu, že sa v danej veci prejednáva spotrebiteľský vzťah. Vo vzťahu k tomu dovolateľ poukázal na súvisiacu judikáтуру krajských súdov o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských vzťahoch, ktoré sa týkajú nároku zo zmenky, ak podmienky úhrady zmenky neboli dojednané individuálne. Dovolateľ v zmysle uvedených argumentov konštatoval, že ako spotrebiteľ nemohol viesť

o podmienkach doplnenia blankozmenky z Dodatku č. 1 (keďže nič také neupravuje

a ani neobsahuje) pričom Zmluva o použití blanko zmenky nebola súčasťou Dodatku č. 1,

čo s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (o spotrebiteľských zmluvách) predstavuje neprijateľnú podmienku, ktorá je zo zákona neplatná. Právo žalobcu doplniť

na zmenku výšku dlhu z kauzálnej zmluvy a dátum splatnosti vo vzťahu k dovolateľovi teda nikdy nevzniklo.

21. V súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolateľ namieta najmä bod 19. odôvodnenia odvolacieho rozsudku, nakoľko na tomto mieste

sa mal odvolací súd dopustiť nesprávneho právneho posúdenia veci, založeného na závere,

že podpis dovolateľa je súčasťou zmenky, inak povedané, že v danom prípade žalovanému 4/ (avalista) vznikol zmenkový záväzok titulom jeho zmenkového ručenia (aval),

a preto je povinný žalobcovi ako majiteľovi zmenky zaplatiť žalovanú zmenkovú istinu

s príslušenstvom. Dovolateľ namieta, že jeho podpis sa nachádza mimo zmenky, a teda v žiadnom prípade nie na zmenke, keďže ide o podpis, ktorý je mimo vonkajšieho orámovania zmenky. Otázka, či text stojaci mimo kontinuálneho vonkajšieho orámovania zmenky je alebo nie je súčasťou zmenky, nie je riešená v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čo podľa dovolateľa zakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolateľ opakovane zdôraznil, že súd prvej inštancie nevykonával znalecké dokazovanie ohľadne zistenia časového sledu jednotlivých úprav zmenky, preto z vykonaného dokazovania nemožno určiť, kedy došlo k dodatočnému orámovaniu zmenky, pričom vo vzťahu k právnomu posúdeniu veci ide o zásadný moment, ktorý je určujúci pre rozhodnutie vo veci samej.

22. Záverom dovolateľ namieta neurčitost' Notárskej zápisnice N 318/2012, Nz 4063/2012, NCRls 4183/2012 zo dňa 03.02.2012 a jej prílohy, Dohody o splátkach zo dňa 03.02.2012.

Na tieto skutočnosti mal podľa názoru dovolateľa súd prvej inštancie a odvolací súd prihliadať ex offio, nakoľko sa musel zaoberať platnosťou, resp. absolútnou neplatnosťou

Notárskej zápisnice a Dohody o splátkach. V tomto smere v kontexte dovolacích námietok týkajúcich sa neurčitosti a nezrozumiteľnosti predmetnej Notárskej zápisnice žalovaný 4/ namieta, že odvolací súd sa odklonil od označenej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom vec v tomto smere nesprávne právne posúdil, keď odvolací súd dospel k záveru, že zmenková suma bola vyplnená korektne a správne, pričom odvolací súd úplne opomenul vziať na zreteľ, že na predmetné vyúčtovanie má nepochybne vplyv práve Notárska zápisnica, ktorá je však pre svoju neurčitost' a nezrozumiteľnosť absolútne neplatná v celom rozsahu. Dovolateľ poukázal na judikaturu týkajúcu sa problematiky absolútnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu jeho neurčitosti a na judikaturu ohľadne minimálnych požiadaviek pre určitost' právneho úkonu započítania.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný 4/, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru o neprípustnosti a súčasne nedôvodnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. e), f) CSP, o neprípustnosti dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP a o čiastočnej prípustnosti a nedôvodnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, a preto podané dovolanie v časti ho odmietol (§ 447 písm. c/, f/ CSP) a vo zvyšku zamietol (§ 448 CSP).

K stranám dovolacieho konania

24. Dovolací súd najskôr k svojmu procesnému postupu uvádza, že stranami v tomto dovolacom konaní sú žalobca a žalovaný 4/. Ostatné subjekty na žalovanej strane, označené v záhlaví rozhodnutia sú uvedené z dôvodu prehľadnosti a lepšej zrozumiteľnosti odôvodnenia rozhodnutia, keďže návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, zmenka, o ktorú

sa návrh opieral, ako aj ďalšie úkony týkajúce sa zmenky, sa týkali žalobcu ako aj všetkých žalovaných 1/ až 4/. Podstatné je, že vydaný zmenkový platobný rozkaz voči žalovaným 1/

až 3/ nadobudol v priebehu konania pred súdom prvej inštancie právoplatnosť a vykonateľnosť, keďže námietky proti nemu podal len žalovaný 4/. To, že v zmenkovom platobnom rozkaze boli žalovaní 1/ až 4/ zviazaní spoločne a nerozdielne, samé osebe nezakladá nerozlučné spoločenstvo strán, preto námietky podané len žalovaným 4/ vyvolali konanie podľa § 175

ods. 4 OSP a zúžili okruh sporových strán na žalobcu a jeho protistranu - žalovaného 4/.

Preto ani okolnosť, že v priebehu konania o dovolaní podanom žalovaným 4/, zanikol žalovaný 1/ ako právnická osoba (dňom 11.11.2023) výmazom z obchodného registra, nemá žiadny vplyv na toto dovolacie konanie.

K právnej úprave prípustnosti dovolania

25. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

26. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

28. Podľa ustanovenia § 431 ods. 1 a 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie v čom spočíva táto vada.

29. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 a 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

30. Podľa ustanovenia § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

31. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

32. Podľa ustanovenia § 442 CSP, dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

33. Dovolací súd len pripomína, že pri preskúmaní veci v rozsahu dovolacích dôvodov, je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho ustálil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolaťel považuje za nesprávne. Právna úprava pripúšťa dva dovolacie dôvody, prvý spočíva v zmätočnosti napadnutého rozhodnutia (§ 431 CSP), druhý v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom (§ 432 CSP).

34. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom odvolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti

dovolania, vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP, a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

K (ne)prípustnosti dovolania voči odmietnutiu odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (výrok I. dovolacieho rozsudku)

35. Podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

36. V časti, v ktorej dovolateľ podal dovolanie proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí odvolania žalovaného 4/ proti výroku III. rozsudku

Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. júla 2020, č. k. 1CbZm/396/2014-556, bolo potrebné dovolanie odmietnuť ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

37. Podľa argumentácie dovolateľa bolo povinnosťou odvolacieho súdu zaoberať

sa odvolacími námietkami žalovaného 4/ vo vzťahu k neprerušeniu konania súdom prvej inštancie, v tom videl nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku, a teda zmätočnosť vady konania (§ 420 písm. f) CSP). K tomu dovolací súd uvádza, že odvolanie je prípustné podľa § 357 písm. n) CSP len proti uzneseniu, ktorým bolo prerušené konanie podľa § 162 ods. 1 písm. a) alebo § 164 CSP, či už na návrh, alebo bez návrhu. Ak súd návrhu na prerušenie konania nevyhoví, nejde o prerušenie konania, a teda odvolanie proti negatívnemu rozhodnutiu prípustné nie je. Odvolací súd preto nebol povinný zaoberať

sa odvolacími námietkami, ktoré smerovali proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

38. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd sa predmetným rozhodnutím súdu prvej inštancie odmietol zaoberať (§ 386 písm. c) CSP) zo zákonných dôvodov, a to z dôvodu neprípustnosti odvolania podaného proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento súd zamietol procesný návrh žalovaného 4/ na prerušenie konania. Odvolací súd tento svoj postup náležite odôvodnil, keď zreteľne uviedol (ods. 24 odôvodnenia), že odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 357 CSP, § 355 ods. 2 CSP a contrario). Dovolací súd ďalej uvádza, že ak zákon vylučuje proti určitému rozhodnutiu

(tu proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania) podanie odvolania

ako riadneho opravného prostriedku (k tomu viď napr. uznesenie najvyššieho súdu

sp. zn. 1Obo/15/2018 zo 04.12.2018), je zrejmé, že nebude prípustné ani podanie dovolania

ako mimoriadneho opravného prostriedku. Obdobne sa najvyšší súd už v rozhodnutí z 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/35/2017 vyjadril, že „(a)k Civilný sporový poriadok nepripúšťa odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, teda ak neumožňuje preskúmanie takéhoto rozhodnutia v odvolacom konaní, tak je tým vylúčená aj možnosť

jeho preskúmania v dovolacom konaní“. Dovolací súd len pre úplnosť dodáva, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania je procesným rozhodnutím, ktoré sa viaže k priebehu civilného súdneho konania, a preto má vždy formu uznesenia, a to aj keď je zahrnuté do výrokovej časti rozsudku. Rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej (§ 212 ods. 1 CSP) a uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej (§ 234 ods. 1 CSP). V danom prípade nejde

o meritórne rozhodnutie odvolacieho súdu a ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP preto vyvodíť nemožno.

39. Dovolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi dovolania, so zreteľom na vyššie uvedené preto dovolanie v tejto časti podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal jeho dôvodnosťou.

K prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP - všeobecné predpoklady prípustnosti (výrok III. dovolacieho rozsudku)

40. Dovolateľ v podanom dovolaní kumuloval dovolacie dôvody, pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval z dôvodov zmatečnosti ako aj nesprávneho právneho posúdenia veci. Dovolací súd sa v rámci dovolacieho prieskumu daného rozsahom a dôvodmi dovolania, zaoberal oboma vymedzenými dôvodmi (§ 420 CSP, § 421 CSP).

Vzhľadom na obsah dovolania, dovolaciu argumentáciu, považoval za vhodné najskôr sa vo svojom rozhodnutí o dovolaní, v časti týkajúcej sa veci samej, vyjadriť k dôvodom týkajúcim sa nesprávneho právneho posúdenia veci.

41. V súvislosti s uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 CSP dovolací súd aj vo všeobecnosti uvádza, že pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná

z hľadiska ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zároveň dovolací súd uvádza, že argumentácia dovolateľa musí byť prispôbená tomu, že dovolanie opierajúce sa o dovolací dôvod podľa ust. § 432 CSP je zamerané výlučne na riešenie právnych otázok, ktoré sú významné aj pre rozhodnutie konkrétneho sporu, čo znamená, že nesmie ísť o otázky hypotetické, prípadne akademické.

42. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnú normu na zistený skutkový stav.

Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. februára 2010).

43. Z vyššie uvedeného vyplýva rozsah i obsah dôvodov, ktoré musí dovolateľ uplatniť. Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy,

ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval

za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnemu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam. Nemôže byť v tomto smere postačujúce, nakoľko je dovolací súd viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol právnú otázku a uviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny názor na jej riešenie. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J. Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s.1606).

44. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, pričom zároveň predloží vlastnú právnú argumentáciu, ktorej opodstatnenosť, resp. neopodstatnenosť má dovolací súd v nadväznosti na právne závery odvolacieho súdu posudzovať.

45. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a

označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 08.06.2017).

46. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

47. Dôvodnosť prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd, ako najvyššia súdna autorita, túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí).

K prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP (výrok III. dovolacieho rozsudku) - argumentácia dovolateľa (§ 432 ods. 1 a 2 CSP)

48. Dovolateľ v súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedol, že v danom prípade nastal odklon od Spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zo dňa 20. októbra 2015 publikovaného pod č. R 93/2015 (ďalej tiež „stanovisko“). Vo vzťahu k tomu argumentoval, že List žalobcu z 24.01.2013, čl. I. Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru, čl. I. a čl. II. Notárskej zápisnice, čl. III. a čl. IV. Dohody o splátkach, v spojení s vyššie uvedeným stanoviskom preukazujú, že dovolateľ vystupuje vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľ a teda, že neexistuje žiadna (platná) dohoda o zmenkovom vyplňovacom práve medzi žalobcom a dovolateľom. Podľa uvedeného stanoviska, „ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offio povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ“. Dovolateľ namieta, že takýto prieskum z úradnej povinnosti sa v konaní pred súdmi nižších inšancií neuskutočnil, čo predstavuje odklon od ustálenej judikatúry dovolacieho súdu.

49. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ vyvodzuje z nesprávneho posúdenia námietok týkajúcich sa podpisu dovolateľa, ktorý sa podľa jeho názoru nachádza mimo zmenky, keďže ide o podpis, ktorý je mimo vonkajšieho orámovania zmenky. K tomu namietol, že súd prvej inštalácie nevykonal znalecké dokazovanie, ktoré dovolateľ navrhoval, ohľadne zistenia časového sledu jednotlivých úprav zmenky, preto z vykonaného dokazovania nemožno určiť, kedy došlo k dodatočnému orámovaniu zmenky. Podľa dovolateľa otázka, či text stojaci mimo kontinuálneho vonkajšieho orámovania zmenky je alebo nie je súčasťou zmenky, nie je riešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Ďalej zdôraznil, že právne

posúdenie odvolacieho súdu v bode 19. odôvodnenia napadnutého odvolacieho rozsudku je nesprávne, keďže nemožno súhlasiť s tým, že v čase podania návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu, zmenka mala

a aj má všetky zákonné náležitosti. Uvedené síce môže platiť vo vzťahu k žalovaným 1/ až 3/, ale nie vo vzťahu k dovolateľovi, keďže jeho podpis nemožno považovať za súčasť zmenky.

50. Vo zvyšnej časti dovolania dovolateľ namieta výšku zmenkovej sumy a tiež vyplňovacie právo žalobcu voči dovolateľovi, pričom tvrdí, že z Dodatku č. 1 nie je zrejmé, že medzi žalobcom a dovolateľom bolo dohodnuté zmenkové vyplňovacie právo.

Namieta aj neurčitosť vyčíslennej sumy uvedenej na zmenke z dôvodu, že Notárska zápisnica N318/2012, Nz 4063/2012, NCRls 4183/2012 zo dňa 03.02.2012, ktorá tvorí základ pre určenie zmenkovej sumy, je takisto neurčitá. Konkretizoval, že z uvedenej notárskej zápisnice

nie je zrejmé, v akom pomere vo vzťahu k jednotlivým zmluvám má existovať pohľadávka veriteľa, nie je zrejmé, v akom pomere vo vzťahu k tej-ktorej zmluve spôsobuje notárska zápisnica a dohoda o splátkach zánik dlhu a v akom pomere zostáva dlh existovať naďalej. Dovolať zdôraznil, že na tieto skutočnosti mali súdy nižších inštancií prihliadať ex offio, nakoľko sa museli zaoberať absolútnou neplatnosťou notárskej zápisnice a dohody o splátkach.

K prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP (výrok III. dovolacieho rozsudku) - posúdenie veci dovolacím súdom

51. K namietanému odklonu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) od dovolateľom citovaného stanoviska dovolací súd uvádza, že stanoviskom stanovený postup, od ktorého sa mali súdy nižších inštancií odchýliť, je určený výhradne vo veciach návrhov s uplatneným právom

zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Na to, aby súd povinne uplatnil postup určený predmetným stanoviskom, je nevyhnutné, aby žalovaným subjektom bol spotrebiteľ, na ktorého sa vzťahuje ochrana najmä podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, do ktorých boli transponované smernice

č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V tejto súvislosti je teda relevantná právna otázka, či v zmenkovo právnom vzťahu k žalobcovi má postavenie spotrebiteľa. Túto právnu otázku odvolací súd v napadnutom rozhodnutí posudzoval

a na jej vyriešení založil svoje meritorne rozhodnutie, keď postupom podľa § 387 ods. 2 CSP aproboval ako vecne správne dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie (ods. 7, 19 odôvodnenia odvolacieho rozsudku), ústiace do záveru, že „(ž)alovaného 4/ nie je možné považovať za spotrebiteľa v súvislosti s jeho zmenkovým ručiteľským záväzkom.“

52. Podľa dovolacieho súdu, z hľadiska ďalšej podmienky prípustnosti dovolania vyvodzovaného z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu aj spoločné stanovisko kolégií najvyššieho súdu, prijaté postupom podľa § 22 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre úplnosť k otázke, čo môže tvoriť ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, vrátane stanoviska publikovaného v Zbierke súdnych stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR, dovolací súd primerane poukazuje aj na skoršiu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, a to napr. v rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/6/2017, 6Cdo/129/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/27/2017 (R 71/2018).

53. Nadväzujúc na vyššie uvedené, súdiac podľa obsahu dovolania, kontextu dovolateľom formulovaných dovolacích dôvodov, možno vyvodiť, že dovolateľ považuje v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP za kľúčovú otázku, či v zmenkovo právnom vzťahu k žalobcovi

má postavenie spotrebiteľa. Túto právnu otázku posúdil dovolací súd ako prípustnú, keďže odvolací súd (postupom podľa § 387 ods. 2 CSP) prijal právny záver, formulovaný už v rozsudku súdu prvej inštancie, od ktorého záviselo meritorne rozhodnutie o potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie o ponechaní vo veci vydaného platobného rozkazu proti žalovanému 4/ v platnosti,

podľa ktorého žalovaný 4/ nemá v danom prípade postavenie spotrebiteľa.

54. V súvislosti s nastolenou právnou otázkou sa v ďalšom dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania zaoberal posúdením, či sa napadnutým rozhodnutím odvolací súd odklonil od stanoviska (§ 421 písm. a/ CSP). Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku (ods. 7 odôvodnenia) stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, podľa ktorých „zo Zmluvy o použití blankozmeniek vyplýva, že zmenka zabezpečovala pohľadávky žalobcu zo Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 1/, pričom v čase uzavretia zmluvy o úvere vystupovali obe zmluvné strany ako podnikatelia. ... pôvodným vzťahom, z ktorého tieto právne úkony vychádzajú, je zmluva o úvere uzavretá medzi dvomi podnikateľmi - Zmluva o poskytnutí spotrebného úveru. Dohodou o splátkach pristúpil žalovaný 4/ k dlhu dlžníka z predčasného ukončenia úverových zmlúv. Pristúpením k dlhu žalovaného 1/ nedošlo k zmene obchodnoprávneho vzťahu na vzťah spotrebiteľský. Jeho postavenie ako spotrebiteľa neodôvodňuje ani pristúpenie k dlhu uvedeného v čl. 3.3 Dohody o splátkach, nakoľko pristúpenie sa týka dlhu dlžníka, ktorým je obchodná spoločnosť. ... žalovaný 4/ vystupuje ako ručiteľ na zmenke, ktorá zabezpečuje pohľadávky zo zmluvy o úvere, nevystupuje v tomto konaní ako dlžník z Dohody o splátkach, od ktorej odvodzuje svoje postavenie ako spotrebiteľa. Vo vzťahu k avalistovi žalobca nevystupuje v pozícii dodávateľa. Žalovaného 4/ nie je možné považovať za spotrebiteľa v súvislosti s jeho zmenkovým ručiteľským záväzkom.“

55. Dovolací súd k uvedeným dôvodom, ktoré nie je možné považovať za právne nesprávne, poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu z 10. novembra 2006, sp. zn. III. ÚS 356/06, podľa ktorého „charakteristickým znakom zabezpečovacích záväzkov býva ich akcesorita a subsidiarita. Pre zmenkové záväzky je naopak typická ich samostatnosť. Zmenečné ručenie teda nemôže byť zaistovacím inštitútom nadaným v plnej miere typickými vlastnosťami zabezpečovacích záväzkov a súčasne v sebe zahŕňať štandardný a vo svojej podstate diametrálne odlišný zmenkový záväzok.“

56. Taktiež je vhodné primerane poukázať na stále aktuálne závery rozsudku najvyššieho súdu z 23. novembra 2006, sp. zn. 3Obo/362/2005, podľa ktorých „zmenkové ručenie je zabezpečovacím vzťahom, v ktorom zmenkový ručiteľ vyznačí svoj záväzok popri inej zmenkovo zaviazanej osobe. Záväzok ručiteľa je akcesorický vo vzťahu ku zmenke ako listine a zabezpečuje splnenie pohľadávky zo zmenkového záväzku, pričom zmenkový ručiteľ je zaviazaný rovnako ako dlžník. ... Podľa § 32 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. (zákon zmenkový a šekový) záväzok zmenkového ručiteľa je platný aj vtedy, ak záväzok, za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu, než pre vadu formy. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že záväzok zmenkového ručiteľa je nezávislý na záväzku dlžníka. Aj v prípade, ak by sa dlžník zbavil svojej povinnosti, vyplývajúcej zo zmenky preukázaním námietok, môže sa zmenkový veriteľ úspešne domôcť plnenia voči ručiteľovi. Zmenkový ručiteľ (aval) môže podľa § 17 zákona zmenkového a šekového robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k majiteľovi zmenky, nie však na vzťahoch zmenkovo zaviazanej osoby, za ktorú bolo ručenie prevzaté, k majiteľovi zmenky.“

57. Podľa rozhodnutia najvyššieho súdu z 31. júla 2012, sp. zn. 4Obo/21/2012, „pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Záväzok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá, ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie.“

58. Podľa čl. I § 30 ods. 1 ods. 2 ZZŠ, zaplatenie zmenky možno pre celú zmenkovú sumu alebo pre jej časť zaručiť zmenečným ručením. (2) Túto záruku môže dať tretia osoba alebo aj ten, kto sa už na zmenku podpísal.

59. Podľa čl. I § 31 ods. 1 ZZŠ, ručiteľské vyhlásenie sa píše na zmenku alebo na privesok.

60. Podľa čl. I § 32 ods. 1, 2 ZZŠ, zmenečný ručiteľ je zaviazaný ako ten, za koho sa zaručil. (2) Závazok zmenečného ručiteľa je platný i vtedy, ak záväzok, za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu než pre vadu formy.

61. „Aval (v doslovnom preklade zmenkové ručenie) je špeciálnym zmenkovoprávnym zabezpečovacím prostriedkom, na základe ktorého sa avalista zaväzuje zaplatiť záväzok zo zmenky. V zmenkovom práve sa v súvislosti so zmenkovým ručením používajú obvykle latinské pojmy, a to aval, avalista a avalát. Aval znamená zmenkové ručenie, t.j. ide o pomenovanie tohto inštitútu. Avalista je zmenkový ručiteľ. Avalát je osoba, za ktorú sa avalista zaručil, že zaplatí záväzok zo zmenky. Na rozdiel od ručenia podľa civilného práva, ktoré je kodifikované v OZ a OBZ, záväzok z titulu avala nesmeruje len voči konkrétnemu zmenkovému dlžníkovi (avalátovi). Je to preto, že avalista zaisťuje zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky) bez ohľadu na to, za koho sa zaručil. Je síce pravda, že avalista sa zaručuje vo vzťahu ku konkrétnej osobe - avalátovi (čl. I § 32 ods. 1 ZZŠ), ale podľa tohto kritéria sa určuje iba postavenie avalistu, či ide o priameho dlžníka, alebo nepriameho dlžníka v závislosti od postavenia avaláta. Uvedené však nemá vplyv na skutočnosť, že avalista zodpovedá za zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky).“ (Jablonka, B. In: Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Prvé vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2017, s.142).

62. Pokiaľ ide o tvrdenie dovolateľa, že v danom prípade mal byť posudzovaný ako spotrebiteľ, dovolací súd uvádza, že samotný pojem „spotrebiteľ“ je definovaný v Občianskom zákonníku (§ 52 ods. 4) aj zákone o ochrane spotrebiteľa (§ 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). V princípe sú tieto dve definície rovnaké. Za spotrebiteľa zákon považuje fyzickú osobu - nepodnikateľa, ktorý nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania. Ide teda o každého občana, ktorý kupuje výrobky alebo služby pre svoju osobnú spotrebu. Podľa § 52 ods. 3 OZ: „Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti“ a podľa ods. 4 „Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.“ Spoločným znakom týchto osôb je, že v prípade dodávateľa ide o osobu, ktorá uzatvára zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti v záujme fyzickej osoby, ktorej prospech zo zmluvy nie je predmetom podnikateľskej činnosti tejto fyzickej osoby. Uvedené rozlíšenie je charakteristické pre postavenie osoby dodávateľa - spotrebiteľa, aj v prípade osobitných právnych úprav, v ktorých sú tieto osoby často označované inak (napr. kupujúci, predávajúci, veriteľ). Uvedená charakteristika týchto osôb je zrejmá napr. aj zo zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa - § 2 (účinný do 30.6.2024, od 1.7.2024 ide o zák. č. 108/2024 Z. z. - pozn. dovolacieho súdu), či zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov - § 2 (podľa § 2 písm. a/ na účely zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania). Okrem uvedeného, aby išlo o spotrebiteľský vzťah, a to aj pre procesné dôsledky, je významné aj to, že daný vzťah bol založený zmluvou.

63. Z recentnej judikatúry SD EÚ k pojmu spotrebiteľ, dovolací súd poukazuje na rozhodnutie C - 570/21 z 8. júna 2023, z ktorého vyplýva, že „1. Článok 2 písm. b) smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že: pojem „spotrebiteľ“ v zmysle tohto ustanovenia sa vzťahuje na osobu, ktorá uzavrela zmluvu o úvere určenú na účely čiastočne súvisiace s jej obchodnou činnosťou a čiastočne nesúvisiace s touto činnosťou spoločne s iným dlžníkom, ktorý nekoná v rámci svojej obchodnej činnosti, ak je obchodný účel natoľko obmedzený, že v celkovom kontexte

tejto zmluvy neprevláda. 2. Článok 2 písm. b) smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že: na účely určenia, či sa na určitú osobu vzťahuje pojem „spotrebiteľ“ v zmysle tohto ustanovenia, a konkrétnejšie, či obchodný účel zmluvy o úvere, ktorú táto osoba uzavrela, je natoľko obmedzený, že v celkovom kontexte tejto zmluvy neprevláda, je vnútroštátny súd povinný zohľadniť všetky relevantné okolnosti súvisiace s touto zmluvou, tak kvantitatívnej, ako aj kvalitatívnej povahy, akými sú najmä rozdelenie požičaného kapitálu medzi obchodnú činnosť a neobchodnú činnosť, a v prípade viacerých dlžníkov skutočnosť, že iba jeden z nich sleduje obchodný účel alebo že veriteľ podmienil poskytnutie úveru určeného na spotrebiteľské účely čiastočným určením požičanej sumy na splatenie dlhov spojených s podnikateľskou činnosťou.“

64. Podľa rozhodnutia SD EÚ, C - 419/11 (vo veci Česká spořitelna a.s. v. Gerald Feichter), „fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby vo vzťahu k spoločnosti, ako je napr. aj konateľstvo, nemožno považovať za spotrebiteľa, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru tým, že sa zaručil za zaplatenie zmenky.“

65. Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolací súd ako aj súd prvej inštancie správne posudzovali predmetný zmenkovo právny vzťah žalobcu voči žalovanému 4/ ako samostatný, bez ohľadu na zmenkou zabezpečovaný dlh žalovaného 1/. Poukaz na právny charakter tohto vzťahu, odvíjajúceho sa od žalobcom poskytnutého spotrebného úveru žalovanému 1/, však

bol opodstatnený v súvislosti s obranou žalovaného 4/, že má status spotrebiteľa.

Tu súdy nižších inštancií správne uzavreli, že žalovaný 4/ túto svoju obranu nepreukázal, keďže v celom konaní absentujú jeho tvrdenia a dôkazy, že by bol predmetný úver poskytnutý na iný účel než podnikanie žalovaného 1/ ako obchodnej spoločnosti.

Z vyššie uvedených rozhodnutí vyplýva, že zmenkové ručenie z hľadiska záväzku zmenkového ručiteľa voči majiteľovi zmenky (veriteľovi) tvorí samostatný zmenkovo záväzkový vzťah,

to však neznamená, že pri zabezpečovacej zmenke, akou je aj predmetná zmenka v konaní predložená žalobcom, by bolo možné úplne nezávisle od zmenkou zabezpečovaného dlhu, posudzovať právny status avalistu, ktorým je fyzická osoba. Platí, že u fyzickej osoby, ktorá prevezme zmenkové ručenie, túto nie je možné len z tohto dôvodu a bez ďalšieho považovať za spotrebiteľa. Vždy je potrebné skúmať a posúdiť okolnosti, za ktorých

z jej strany k avalovaniu zmenky došlo. V danom prípade oba súdy nižších inštancií

pri právnom posúdení statusu žalovaného 4/ správne vychádzali z výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorých vyplynulo, že žalovaný 4/ k podpísaniu zmenky časovo i vecne pristúpil v súvislosti s podpísaním Dodatku č. 1 k Zmluve o použití blanko zmenky, pričom

sám poskytol tvrdenie, že konal „ako štatutárny zástupca v mene a za zmenkového dlžníka spoločnosť ABUSS, s.r.o.“ Tu oba súdy nižších inštancií logicky a opodstatnene konštatovali, že „účelom zmeny a doplnenia zmluvy o použití blankozmenky bolo pristúpenie žalovaného 4/ k záväzku a teda, že žalovaný 4/ ako avalista č. 3 pristúpil k Zmluve o použití blankozmenky je daná existencia dohody o zmenkovom vyplňovanom práve medzi ním a žalobcom“.

Z uvedeného podľa dovolacieho súdu vyplýva, že nebyť postavenia žalobcu ako štatutára (konateľa) žalovaného 1/, nebol by pristúpil k podpísaniu Dodatku č. 1 k Zmluve o použití blanko zmenky ani k podpísaniu zmenky, a to ako tretí avalista. Uvedené sa teda viaže k výkonu jeho funkcie konateľa obchodnej spoločnosti, ktorá je (resp. do svojho zániku bola) zmenkovým dlžníkom, a preto nemožno tieto jeho úkony považovať za jeho konanie ako spotrebiteľa.

66. Dovolací súd z vyššie uvedeného sumarizuje, že fyzická osoba nepožíva vždy ochranu ako spotrebiteľ, ale len za splnenia určitých podmienok. Spotrebiteľom sa fyzická osoba môže stať len vo vzťahu ku konkrétnej zmluve, k predmetu jej plnenia a k tomu, aký má v jej rámci pomer k dodávateľovi. V danom prípade podľa údajov v obchodnom registri žalovaný 4/ v čase podpisu blankozmenky, t.j. 7. decembra 2009, vykonával funkciu konateľa žalovaného 1/ a súčasne bol spoločníkom tejto obchodnej spoločnosti. Keďže do osobitného režimu ochrany spotrebiteľa patria len zmluvy uzavreté mimo a nezávisle od podnikateľskej činnosti alebo povolenia, pričom v danom prípade

je posudzované prevzatie zmenkového ručenia žalovaným 4/ za záväzky spoločnosti, ktorej bol konateľom a mal v tejto obchodnej spoločnosti aj obchodný podiel, nie je dôvodné priznať žalovanému 4/ status spotrebiteľa.

67. Nakoľko v zmysle vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ v danom záväzkovom vzťahu nevystupuje ako spotrebiteľ, súdy nižších inštancií neboli povinné dodržať postup určený stanoviskom, a teda nemohol nastať namietaný odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Tým nebola splnená jedna z kumulatívnych podmienok prípustnosti dovolania vyvodzovaného z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V dôsledku neprípustnosti tejto časti dovolania boli splnené podmienky pre jeho odmietnutie v zmysle § 447 písm. c) a f) CSP.

68. Dovolací súd v tejto časti len pre úplnosť považuje za vhodné ozrejmiť, že záväzok zmenkového ručiteľa je akcesorický len ku zmenke ako listine a je nezávislý na záväzku zmenkového dlžníka. Zabezpečuje splnenie pohľadávky zo zmenkového záväzku.

Zmenkový ručiteľ je na rozdiel od bežného ručiteľa podľa Občianskeho zákonníka samostatným dlžníkom, čo sa prejavuje napr. v možnostiach jeho obrany, kedy zmenkový ručiteľ nemôže odvodzovať námietky voči plateniu zmenky od zmenkového dlžníka.

Vzťahuje sa na neho špeciálna úprava čl. I § 32 ZZŠ, podľa ktorej je zmenkový ručiteľ zaviazaný ako ten, za koho sa zaručil (ods. 1) a záväzok zmenkového ručiteľa je platný i vtedy, ak záväzok, za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu než pre vadu formy.

Z uvedeného vyplýva, že na to, aby vznikol platný ručiteľský záväzok dovolateľa ako avalistu, postačovalo, že dovolateľ zmenku podpísal ako zmenkový ručiteľ a týmto podpisom sa stal samostatným dlžníkom (nezávislým od vystaviteľa zmenky), ktorý sa majiteľovi zmenky zaručil, že za zmenku zaplatí a podľa čl. I § 32 v spojení s § 77 ods. 3 ZZŠ sa stal zaviazaný rovnako ako ten, za koho sa zaručil.

69. Ku zvyšným námietkam dovolateľa týkajúcim sa prípustnosti kauzálnych námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu, dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/26/2014 z 30. marca 2015, z ktorého vyplýva, že ak žalovaný avalista chce s úspechom uplatňovať v konaní o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu kauzálnu námietku, tak musí tvrdiť a preukázať, že s veriteľom

(prvým majiteľom zmenky, resp. remitentom) uzavrel zmenkovú dohodu, z ktorej vyplýva oprávnenie vznášať kauzálnu námietku. Prípustnosť kauzálnych námietok zo strany avalistu

je daná až vtedy, keď avalista preukáže existenciu zmenkovej dohody, ktorá by mu umožňovala vznášať voči majiteľovi zmenky kauzálnu námietku (podporne tiež sp. zn. 1Obdo/13/2022).

70. Čo sa týka argumentácie dovolateľa, podľa ktorej jeho podpis nie je súčasťou zmenky, nakoľko sa nachádza mimo vonkajšieho orámovania zmenky, a teda mu nevznikol záväzok avalistu, dovolací súd uvádza, že dovolanie je v tejto časti prípustné, avšak nie je dôvodné, čo predstavuje dôvod na jeho zamietnutie podľa § 448 CSP.

71. Dovolateľ z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania vyvodzovaných z § 421 ods. 1 písm. b) CSP formuloval otázku ako doteraz dovolacím súdom nevyriešenú, či text stojaci mimo kontinuálneho vonkajšieho orámovania zmenky je alebo nie je súčasťou zmenky. Uvedená otázka tak ako bola dovolateľom formulovaná sa podľa dovolacieho súdu týka zisťovania skutkového stavu veci, v súvislosti so zistením stavu, grafickej a obsahovej podoby zmenkovej listiny a hodnotenia k tomu vykonaného dokazovania. Preto takto formulovaná otázka nepredstavuje prípustnú dovolaciu otázku pre nesplnenie kritérií podľa § 432

ods. 1 a 2 CSP vo väzbe na § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Z hľadiska právneho posúdenia veci však bolo možné z kontextu celého dovolania vyvodiť, že dovolateľ sa v podstate pýta,

či za okolností, aké predstavuje tu posudzovaná vec, vrátane vonkajšieho orámovania textu zmenkového vyhlásenia, žalovanému 4/ ako osobe podpísanej na zmenke mimo jej vonkajšieho orámovania, vznikol záväzok zo zmenečného (zmenkového) ručenia (avala).

72. Zo zisteného skutkového stavu, ktorým je dovolací súd viazaný, vyplýva, že podpis dovolateľa sa spolu s jeho osobnými údajmi k textu „avalista“ nachádza spolu so zmenkou na jednej listine. Bez ohľadu na skutočnosť, či sú tieto údaje situované v orámovaní alebo nie, ide v tomto prípade o platnú doložku zmenkového ručenia, nakoľko z právneho hľadiska o jej určitosť nie sú pochybnosti, a rovnako tak je jednoznačné, že táto doložka zjavne súvisí s textom zmenky, kryje celý text zmenky, nadväzujúc na dátumovo predchádzajúce ručiteľské vyhlásenia „per aval“ dvoch iných avalistov a keďže spolu s podpisom leží na jednej listine bezprostredne vedľa zmenkového vyhlásenia. Samotné orámovanie, či už pôvodné alebo dodatočné, uvedený stav nijako nemodifikuje ani právne nediskvalifikuje. Podstatné je pod doložkou „per aval“ jednoznačné označenie k osobným údajom žalovaného 4/ (meno, bydlisko, rodné číslo), že ide o avalistu, pod ktorými údajmi je uvedený dátum a zreteľný podpis žalovaného 4/. To, že ide o jeho pravý podpis, vyplynulo z vykonaného dokazovania. Podľa dovolacieho súdu nemožno danú situáciu vyhodnotiť striktnie formalisticky a v súlade s požiadavkou dovolateľa konštatovať, že doložka zmenkového ručenia nesúvisí so zmenkou z dôvodu, že sa nachádza v (dodatočnom) orámovaní. Namietané orámovanie doložky zmenkového ručenia žiadnym spôsobom nezasahuje do súvislého zmenkového vyhlásenia a nemení jeho zmysel, pričom aj zvyšné dve doložky o zmenkovom ručení sa nachádzajú v samostatnom orámovaní vedľa zmenkového vyhlásenia a je nepochybné, že s predmetnou zmenkou súvisia (žalovaní 2/ a 3/ ako časovo skorší avalisti námietky voči zmenkovému platobnému rozkazu nepodali). V súvislosti s namietaným nevykonaním znaleckého dokazovania ohľadne zistenia časového sledu jednotlivých „úprav“ zmenky dovolací súd uvádza, že v zmysle vyššie uvedenej úvahy je právne irelevantné, či sa doložka zmenkového ručenia nachádza v samostatnom orámovaní, keďže je zrejme, že je súčasťou rovnakej listiny ako samotné zmenkové vyhlásenie a nepochybne s ním súvisí. Navyše sa nejedná o tzv. holý aval, čiže len o podpis avalistu s absenciou výslovného uvedenia avalistickej doložky, pričom v takejto situácii by prípadne mohli vzniknúť dôvodné pochybnosti o význame „holého“ podpisu dovolateľa na líci zmenky. Za daných okolností však nemožno považovať za opodstatnené tvrdenie, že doložka zmenkového ručenia nie je súčasťou zmenky.

73. Súd oboch nižších inštancií pri posúdení veci zvažovali okolnosť tvrdenú žalovaným 4/, že doplnenie orámovania malo byť vykonané dodatočne po tom, čo sa žalovaný 4/ na blankozmenku podpísal. Dovolací súd dodáva, že ak by aj táto okolnosť bola v konaní preukázaná, na vznik platného záväzku zmenkového ručiteľa žalovaného 4/ by to nemalo žiaden vplyv. Dovolací súd zastáva názor, že vo vzťahu k tu posudzovanej doložke avalistu takéto orámovanie (doplnenie čiar) na zmenkovej listine predstavuje právne bezvýznamný údaj na zmenke. Tu sa dovolací súd opiera aj o komentárovú literatúru k zákonu zmenkovému a šekovému renomovaného autora, doc. Jablonku, podľa ktorého: „Z hľadiska právne významných skutočností je možné rozlišovať doplnené údaje na blankozmenke na právne významné a právne bezvýznamné. Právne bezvýznamný doplnený údaj je taký údaj, ktorý nemá žiadny vplyv na kvalitu ani kvantitu práv a povinností účastníkov zmenkovoprávného vzťahu. Ide napríklad o vyznačenie podčiarkovníka pod bezpodmienečný sľub alebo vyznačenie rámčeka pri doložke „per aval“, alebo vyznačenie hologramu s ochranným prvkom listiny, alebo ozdobného údajja (krížik, hviezdica tak, že nezasahujú do podstaty náležitostí na zmenke). Právne bezvýznamný doplnený údaj, či už je doplnený v súlade, alebo v rozpore so zmluvou o vyplňovanom práve, nie je právne relevantný na možnú obranu zmenkového dlžníka voči plateniu zmenky. Uvedené vyplýva z logiky veci, keďže právne bezvýznamný údaj nie je spôsobilý ovplyvniť ani kvalitu, ani kvantitu zmenkového záväzkového vzťahu, t.j. nemá žiadny vplyv na práva majiteľa zmenky ani vplyv na povinnosti zmenkového dlžníka.“ (Jablonka, B., Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Prvé vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2017, s. 66).

74. Dovolací súd v nadväznosti na uvedené považuje za významné to, že samotný žalovaný 4/ v námietkach proti vydanému platobnému rozkazu uviedol, že svoj podpis na blankozmenku pripojil po

tom, ako tam žalobca rukou dopísal doložku avalistu s osobnými údajmi o žalovanom 4/. Pokiaľ sudy nižších inšancií zhodne v podstate dospeli k záveru, že z (vizuálnej, obsahovej, grafickej) podoby zmenky vyplýva, že text uvedený na zmenkovej listine mimo pôvodné (predtlačené) orámovanie zmenkového vyhlásenia predstavuje jednoznačne formulovanú doložku avalistu, ktorá po jej podpísaní žalovaným 4/ vyvolala účinky zmenkového ručenia podľa čl. I § 30 a nasl. ZZŠ, tak dovolací súd považuje takéto právne posúdenie za správne, dôvodné a z tohto záveru vychádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom výroku o potvrdení rozsudku súdu prvej inštalácie za vecne správne.

75. V odpovedi na odvolacím súdom riešenú právnu otázku, či za okolností, aké predstavuje tu posudzovaná vec, vrátane vonkajšieho orámovania textu zmenkového vyhlásenia, žalovanému 4/ ako osobe podpísanej na zmenke mimo jej vonkajšieho orámovania, vznikol záväzok zo zmenečného (zmenkového) ručenia (avala), dovolací súd z vyššie uvedeného sumarizuje a uvádza (pričom slovné spojenie „zmenečné ručenie“ používané zákonom zmenkovým a šekovým nahrádza termínom „zmenkové ručenie“), že ani zákonom zmenkovým a šekovým vyžadovaná zmenková prísnosť z hľadiska dodržania všetkých formálnych ako aj obsahových náležitostí zmenky nijako nevylučuje materiálne poskytovanie súdnej ochrany subjektívnych práv, dané ústavou a základnými princípmi civilného sporového procesu, ako sú vyjadrené v Civilnom súdnom poriadku. Záver súdu o tom, či z hľadiska formy ručiteľského vyhlásenia (avala) vznikol zmenkovo - právny záväzok osoby podpísanej na zmenke ako avalistu, je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych okolností v tom-ktorom riešenom prípade (spore). Samotné orámovanie zmenky a ručiteľského vyhlásenia, pokiaľ predstavuje bezvýznamný (doplnený) údaj na blankozmenke, nemá vplyv na vznik zmenkového ručenia osoby, ktorá ručiteľské vyhlásenie podpísala. V danom prípade bolo správne právne posúdenie veci oboch súdov nižších inšancií, ktoré vyústilo do záveru, že na základe ručiteľského vyhlásenia (tu žalovaného 4/) na blankozmenke, bez ohľadu na jeho dodatočné samostatné orámovanie, napísaného na okraji zmenkovej listiny, na boku orámovania zmenky (doplnenej blankozmenky), ktoré obsahuje ručiteľskú doložku vyjadrenú slovami „per aval“, podpísaného zmenkovým ručiteľom k jeho osobným údajom a dátumu podpisu, vzniklo zmenkové ručenie zmenkového ručiteľa (tu žalovaného 4/) so záväzkom plniť zo zmenky jej majiteľovi ako ten, za koho sa zmenkový ručiteľ zaručil.

76. Pokiaľ v tejto časti dovolania dovolateľ uvádzal aj argumentáciu viažucu sa na jeho tvrdenia o neplatnosti notárskej zápisnice a povinnosti súdu sa takouto (absolútnou) neplatnosťou zaoberať, tak dovolací súd uvádza, že otázku možnosti vyslovenia neplatnosti notárskej zápisnice súdom už vyriešil vo svojich skorších rozhodnutiach tak, keď v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 11/2007, ako i v rozsudku sp. zn. 4 MCdo 24/2008, neskôr potvrdzujúc správnosť týchto úvah i v uznesení NS SR sp. zn. 1Cdo/185/2017, uviedol, že „podstatou činnosti notára pri vydávaní osvedčenia, na rozdiel od spisovania právnych úkonov, je len zaznamenať dej, ktorý sa pred ním odohráva. Pri osvedčovaní notár nezasahuje do deja, účastníka nepoučuje a ani nedozerá na to, či obsah nastávajúcej skutočnosti alebo urobeného vyhlásenia je v súlade so zákonom. Rovnako tak ani nezodpovedá za to, či sa pred ním urobené vyhlásenie, (ne)prieči zákonu. Už samotné vedomie účastníka o tom, že notár na jeho žiadosť uskutočňuje záznam o ním uvedených skutočnostiach, by ho malo viesť k tomu, aby ním urobené vyhlásenie zodpovedalo príslušným právnym predpisom. Význam osvedčenia spočíva v tom, že príslušná notárska zápisnica je dôkazom o tom, že úkon (vyhlásenie) bol urobený, akým spôsobom a kedy sa tak stalo, pričom pravdivosť toho, čo sa osvedčuje alebo potvrdzuje platí dovtedy, kým nie je dokázaný opak. Zo samotnej podstaty činnosti notára spočívajúcej v osvedčovaní právne významných skutočností je zrejmé, že žaloba o neplatnosť takéhoto osvedčenia vydaného notárom, do úvahy neprichádza.“ (viď tiež 5Obdo/45/2021, 5Obdo//78/2020). Z uvedeného vyplýva, že ak neplatnosť notárskej zápisnice súd nemôže vysloviť určovacím výkonom rozhodnutia, o to viac ju nemôže ustáliť ani ako otázku prejudiciálnu, tu v konaní o zmenkovo-právnom nároku. Z toho následne vyplýva neprípustnosť ako aj neopodstatnenosť dovolateľových námietok, ktoré sa navyše viažu ku kauze stojacej za zmenkou, a pre tu žalované zmenkové ručenie tak nemôžu byť

relevantné (čl. I § 32 ods. 2 ZZŠ).

77. Žiada sa len dodať, že zmenka predstavuje abstraktný a nesporný záväzok a jej majiteľ (žalobca) nemusí pri jej predložení k plateniu, ani pri prípadnom vymáhaní plnenia z tejto zmenky dokazovať nič iné, než len to, že je majiteľom platnej zmenky.

Platná zmenka je sama osebe dostatočným dôvodom pre vznik nároku na sumu v nej uvedenú.

Ak dlžník zo zmenky (tu dovolateľ) popiera existenciu záväzku zo zmenky vyplývajúceho, nesie v tomto smere dôkazné bremeno (obdobne rozsudok NS ČR sp. zn. 29Cdo/274/2009

z 31. marca 2010, sp. zn. 29Cdo/629/2010 z 31. mája 2011, sp. zn. 29Cdo/2829/2012

z 30. apríla 2015, rozsudok NS SR sp. zn. 4Obo/21/2012 z 31. júla 2012).

Otázka unesenia dôkazného bremena v takom prípade je však otázkou skutkového stavu vo veci a nie jej právneho posúdenia.

78. Podľa ustanovenia § 448 CSP, dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné.

79. Keďže dovolací súd uzavrel, že právne posúdenie veci oboma súdmi nižších inštancií, týkajúce sa súvisu zmenkového ručiteľského vyhlásenia dovolateľa so zmenkou, s vyvodeným právnym záverom o vzniku zmenkového ručenia žalovaného 4/, je správne, preto dovolanie v tejto časti podané z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ako nedôvodné podľa § 448 CSP zamietol.

K prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

80. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

81. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia, sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv

na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol

v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia

ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

82. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

83. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z ust. § 420 písm. f) CSP, nakoľko mu ako žalovanému odvolací súd mal nesprávnym procesným postupom znemožniť, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva

na spravodlivý proces. K tvrdenej vade predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) CSP malo dôjsť v dôsledku toho, že zmenka v origináli a ani vo fotokópii nebola ako dôkaz vykonaná, v dôsledku čoho súdy nižších inšancií nemohli hodnotiť dôkaz, ktorý nebol vykonaný. V nadväznosti na uvedené dovolateľ namietal, že orámovanie zmenky nastalo zo strany žalobcu až po tom, čo sa dovolateľ podpísal mimo zmenky, teda nie na zmenku. Ak teda súdy opierajú svoje závery o zmenku, dovolateľ tvrdí, že porušili jeho právo na spravodlivý súdny proces, keďže predmetná zmenka (ani jej fotokópia) nikdy nebola vykonaná ako dôkaz.

Dovolateľ v zmysle uvedených námietok týkajúcich sa nevykonania listinného dôkazu, čo malo spôsobiť porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces, podporne poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 332/2009, na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/221/2007 a sp. zn. 5Cdo/107/2019. Podľa názoru dovolateľa neboli splnené podmienky na aplikovanie

§ 387 ods. 2 CSP, v dôsledku čoho je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný, keďže odvolací súd nemohol zákonným spôsobom posúdiť dôvodnosť podaného odvolania kvôli tomu, že nemohol hodnotiť dôkaz, ktorý nikdy nebol vykonaný. Dovolateľ súčasne namieta, že nebolo vykonané znalecké dokazovanie ohľadom časovej následnosti jednotlivých zápisov na zmenke napriek tomu, že sa takéhoto úkonu výslovne dožadoval.

84. Porušenie práva na spravodlivý súdny proces malo nastať aj v dôsledku toho, že odvolací súd sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s návrhom na prerušenie konania a absenciou podania na Ústavný súd Slovenskej republiky, ako ani s podaním prejudiciálnej otázky na Súdny dvor Európskej únie. V tejto súvislosti dovolateľ namieta popri vade podľa § 420 písm. f) CSP aj vadu konania podľa § 420 písm. e) CSP.

85. Dovolací súd, k námietkam dovolateľa o nevykonaní dokazovania originálom zmenky, resp. jej fotokópiou, znaleckého dokazovania ohľadom časovej postupnosti zápisov údajov na zmenku a dodatočného orámovania zmenky, uvádza, že po preskúmaní spisového materiálu a obsahu rozhodnutí súdov nižších inšancií, nevzhliadol v dovolateľom namietanom postupe súdov nižších inšancií tvrdenú vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

86. Z návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu vyplýva, že súd prvej inšancie prevzal originál zmenky dňa 06.08.2013, o čom spísal úradný záznam (zmenku ako cenný papier uschoval do trezoru súdu). Na doloženej fotokópii originálu zmenky sa nachádzajú osobné údaje dovolateľa označeného ako „avalista“ a to k doložke „per aval“ (vo význame „ako ručiteľ“), s orámovaním ručiteľského vyhlásenia do jedného celku spolu s jeho podpisom. V prílohe k námietkam dovolateľa proti zmenkovému platobnému rozkazu, sa nachádza fotokópia blankozmenky s tým, že na listine sa nenachádza dátum splatnosti, zmenková suma a orámovanie osobných údajov a podpisu dovolateľa pri ručiteľskom vyhlásení. Z dovolateľom priloženej fotokópie blankozmenky je však zrejmé doložka

„per aval“ s ručne dopísanými osobnými údajmi dovolateľa a dovolateľov podpis. V námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu dovolateľ uviedol, že svoj podpis pripojil na okraj blankozmenky tak, aby nekryl doložku „per aval“ a jeho osobné údaje, pričom k orámovaniu došlo až následne, po podpísaní sa na listinu. V odseku 35. a 36. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inšancie je uvedené, z akého dôvodu súd upustil od vykonania znaleckého dokazovania znalcom z odboru kriminalistika, odvetvie grafická diagnostika, ktoré sa malo týkať namietaného orámovania zmenky. Súd prvej inšancie zdôraznil, že sám dovolateľ v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu uviedol, že svoj podpis na blankozmenku pripojil až po tom, čo na ňu žalobca rukou dopísal doložku avalistu s osobnými údajmi dovolateľa. Z toho vyplýva, že dovolateľ sa podpísal k doložke „per aval“, čím potvrdil svoje ručiteľské prehlásenie. Súd prvej inšancie následne konštatoval, že z grafického rozloženia ručiteľského vyhlásenia, doložky „per aval“, osobných údajov dovolateľa a jeho podpisu, ktorý sa nachádza bezprostredne vedľa týchto údajov, vyplýva, že podpis nadväzuje na tento text a súvisí s ním bez ohľadu na dodatočné orámovanie, a preto dospel k záveru, že podpis dovolateľa ako aj jeho osobné údaje a doložka „per aval“ sú súčasťou zmenky. Odvolací súd sa s uvedeným postupom súdu prvej inšancie stotožnil, pričom uviedol, že súd prvej inšancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných

dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne, logicky odôvodnil.

87. Dovolací súd k uvedenému zdôrazňuje, že podľa § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Nemá teda právomoc prehodnocovať skutkové zistenia, či opätovne vykonávať a hodnotiť dôkazy. Z odseku 27 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že bolo vykonané dokazovanie zmenkou a aj fotokópiou blankozmenky predloženej dovolateľom, pričom na základe tohto dokazovania dospel súd prvej inštancie k vyššie uvedeným záverom ohľadne orámovania zmenky a podpisu dovolateľa k doložke

„per aval“. Po vykonaní uvedených dôkazov súd prvej inštancie prijal právny záver o platnosti zmenkovej ručiteľskej doložky vo vzťahu k dovolateľovi. Po vyriešení skutkových otázok

(s riešením ktorých sa stotožnil odvolací súd, v dôsledku čoho je dovolací súd takto zisteným skutkovým stavom viazaný), súd prvej inštancie prijal právny záver o existencii dôvodu

pre aplikovanie predmetnej právnej normy (čl. I § 31 ods. 3 ZZŠ) na posudzovaný prípad. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že pokiaľ dovolateľ v časti dovolania, prípustnosť ktorého odôvodnil v zmysle § 420 písm. f) CSP, v skutočnosti namieta právne posúdenie a právne závery súdu prvej inštancie, tak sa nejedná o prípustné dôvody dovolania.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav

a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamena právo strany sporu, aby sa všeobecné súdy stotožnili s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov.

V zmysle uvedeného dovolací súd uzatvára, že procesný postup súdov nižších inštancií nemá za následok porušenie práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces, nakoľko je zjavné, z akých dôkazov súdy vychádzali pri formulovaní právneho záveru a ktoré ustanovenia zákona pritom aplikovali, pričom svoje zistenia a úvahy pri rozhodovaní riadne odôvodnili.

88. Dovolací sa osobitne zaoberal argumentáciou dovolateľa, podľa ktorej dokazovanie zmenkou v skutočnosti vykonané nebolo, keďže súd prvej inštancie nevykonával dôkaz originálom zmenky, a preto na základe tohto, podľa neho vadného postupu súdu, nemôžu obstať skutkové závery, na ktorých spočíva následné právne posúdenie veci, prevzaté

aj rozhodnutím odvolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza, že pre konanie súdu v zmenkovo právnom spore z hľadiska zmenkového práva a práva cenných papierov, zmenka predstavuje cenný papier, skriptúru, do ktorej sú inkorporované zmenkové práva majiteľa zmenky. Bez jej predloženia teda súd nemôže zo zmenky vyvodzované právo priznať.

V danom prípade je nepochybné, že tento predpoklad bol splnený, keďže žalobca k návrhu

na vydanie zmenkového platobného rozkazu doložil originál zmenky, ktorý bol v dispozícii súdu prvej inštancie (v jeho úschove) po celú dobu konania o námietkach žalovaného 4/. Z hľadiska procesného doložená zmenka zároveň predstavuje listinu, listinný dôkaz, ktorý môže byť v súdnom konaní nahradený vierohodnou fotokópiou, pokiaľ nie sú stranou v konaní vznesené pochybnosti, napr. o rozdielnosti takej fotokópie oproti originálu (v úschove súdu). Uvedené taktiež neplatí v prípade znaleckého dokazovania zameraného na pravosť zmenky, podpisov zmenkovo zviazaných osôb, iných právne významných údajov na zmenke

pod. Ide tu tiež o praktickú stránku a obvyklú zažívanú prax súdov pri manipulácii so súdnym spisom, najmä v dlhšie trvajúcich súdnych konaniach s rozsiahlym dokazovaním,

kedy sa z dôvodu eliminácie straty, príp. poškodenia originálu zmenkovej listiny, používa

jej fotokópia. Stranám však nič nebráni súdu navrhnúť, aby bol na pojednávaní,

resp. pri vykonávaní dokazovania, zabezpečený originál zmenky z úschovy súdu.

Z ust. 204 CSP vyplýva, že dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

K tomu súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol (ods. 32 odôvodnenia),

že „listiny mali strany k dispozícii a listiny neboli spochybnené“. Zisťovaním stavu zmenky

„z prvopisu zmenky“ sa súd prvej inštancie podrobne venoval v ods. 33, 34, 36 odôvodnenia a tieto

zistenia prevzal podrobne do svojho rozhodnutia aj odvolací súd.

89. K výhrade žalovaného 4/ v jeho odvolaní o nevykonaní dôkazu zmenkou v prvoinštančnom konaní sa odvolací súd vyjadril v ods. 20 napadnutého rozhodnutia, pričom konštatoval, že súd prvej inštalácie sa pri vykonávaní dokazovania oboznámil s fotokópiou zmenky tak ako aj strany sporu a na ktorú vo svojich vyjadreniach odkazovali.

Odvolací súd uviedol, že strany počas konania nenamietali rozpor údajov uvedených vo fotokópii zmenky, a teda hodnovernosť údajov na fotokópii nebola spochybnená oproti údajom uvedeným na zmenke, a preto mal za to, že nebolo potrebné, aby súd vykonal dokazovanie prečítaním obsahu originálu zmenky, a to priamo na pojednávaní, v zmysle § 186 ods. 2 CSP. Dovolací súd takýto postup konajúcich súdov nižších inštalácií v danom prípade nepovažoval za taký, ktorý by predstavoval zmätočnosťnú vadu v intenzite podľa úpravy obsiahnutej v ust. § 420 písm. f) CSP. Pokiaľ sa samotný žalovaný 4/ v priebehu konania

pred súdom prvej inštalácie v dôkaznej rovine vyjadroval k fotokópii zmenky rovnako akoby išlo o originál (viď napr. zápisnica o pojednávaní z 19.10.2015), potom nemožno prijať záver o dôvodnosti jeho výhrady, že takýmto postupom súdov nižších inštalácií bolo zasiahnuté

do jeho práva na spravodlivý proces, resp., že by k vykonaniu pre rozhodnutie súdu potrebného dokazovania k existencii, podoby a obsahu zmenky, vrátane ručiteľského vyhlásenia

s doložkou avalistu, vôbec nedošlo. Dovolací súd taktiež poukazuje na obsah zápisnice zo 14.07.2020, na ktorom súd prvej inštalácie vyhlásil dokazovanie za skončené, pričom žalovaný 4/ nevzniesol žiadnu námietku voči protokolácii, resp. požiadavku na vykonanie dokazovania aj originálom zmenky (okrem jej požadovaného znaleckého skúmania).

To, že odvolací súd použil pri posúdení totožnej námietky žalovaného 4/, vznesenej

už v odvolaní, terminológiu (o oboznámení sa s fotokópiou zmenky), ktorá presne nekopíruje výrazy použité v zákone (o prečítaní listiny alebo oznámení jej obsahu) rovnako nepredstavuje takú vadu konania, ktorá by spĺňala kritériá vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Napokon dovolací súd uvádza, že podľa stabilnej súdnej praxe je dlhodobo rešpektovaný názor, podľa ktorého pre spôsobilosť listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce,

či ide o originál listiny, alebo jej odpis alebo fotokópiu. Aj fotokópia listiny je spôsobilá

byť vykonaná ako dôkaz zákonom predpokladaným spôsobom (R 59/2008).

90. K argumentácii dovolateľa súvisiacej s nevykonaním dokazovania ďalším znaleckým posudkom ohľadom časovej postupnosti zápisov údajov na zmenku a dodatočného orámovania zmenky, dovolací súd poukazuje na svoju skoršiu judikáciu (7Cdo/205/2019), podľa ktorej „(a) keď má strana sporu procesné oprávnenie navrhovať dôkazy, súd nemusí vykonať každý ňou navrhnutý dôkaz, musí však v rozhodnutí vysvetliť, prečo ho nevykoná.

Súd môže nevyhovieť návrhu strany na vykonanie dokazovania len z dôvodu, že navrhnutý dôkaz: a) sa týka skutočnosti, ktorá je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, b)

nie je spôsobilý overiť alebo vyvrátiť tvrdenú skutočnosť a c) je vzhľadom na nepochybné výsledky dokazovania vykonaného inými dôkazmi nadbytočný. Pokiaľ tieto dôvody nie sú dané, súd nevyhovením návrhu na vykonanie dokazovania koná spôsobom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP.“

91. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúci súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva

na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

92. Dovolacím prieskumom nezistil, že by súdy nižších inštalácií postupovali v rozpore s vyššie uvedenými postulátmi. Súd prvej inštalácie vo svojom rozhodnutí

(ods. 35, 36 odôvodnenia) zreteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré upustil od predmetného znaleckého dokazovania. Odvolací súd tento jeho postup a odôvodnenie aproboval potvrdením rozhodnutia so

záverom, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam (§ 387 ods. 2 CSP). Navyiac v napadnutom rozsudku (ods. 19 odôvodnenia) odvolací súd dodal a považoval za podstatné to, že žalovaný 4/ podpísal Dodatok č. 1/ k Zmluve o použití bianko zmenky č. 81090646/1 (čo bolo v konaní znalecky preukázané) a teda mal bezpochyby vedomosť o zmenke a spôsobe jej vyplnenia. Žalovaný 4/ podpísal zmenku ako aval. Právna úprava v zákone č. 191/1950 Zb. nepozná evidenčný podpis na zmenke. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie vyhodnotil námietky žalovaného 4/ ako nedôvodné, poukazujúc aj na dôvody v ods. 42 a 43 prvoinštančného rozhodnutia, keďže „znalecké skúmanie na stanovenie času, kedy boli robené rámčeky na prepojenie doložky avalistu 3 k zmenke, nie je podstatné“. Z uvedeného vyplýva, že oba súdy nižších inštancií sa dovolateľovým návrhom na vykonanie znaleckého dokazovania zaoberali a pokiaľ dostatočne vysvetlili dôvody, pre ktoré k jeho vykonaniu nedošlo (považovali ho za nadbytočný), pričom ani dovolacím prieskumom nebol zistený opak, potom nebolo možné považovať dovolanie vyvodzované z dôvodov v zmysle § 420 písm. f) CSP v tejto časti za prípustné ako ani dôvodné. Dovolací súd aj v tejto časti zdôrazňuje, v nadväznosti na už vyššie uvedené k právnomu posúdeniu veci, že už zo samotného podpisu žalovaného 4/ a jeho umiestnenia na zmenkovej listine, bezprostredne pri ručiteľskom vyhlásení s doložkami avalistov 1/ a 2/, vyplýva relevantný súvis podpisu žalovaného 4/ so zmenkou.

93. Dovolací súd len poznamenáva, že u žalovaného 4/, v postavení konateľa obchodnej spoločnosti (žalovaného 1/), ktorý sa v súdnom konaní sám vyjadril, že predtým podnikal ako živnostník, sa vyžaduje tomu zodpovedajúca odborná starostlivosť a obozretnosť pri jeho konaní, preto ani z tohto hľadiska nie je možné považovať za opodstatnenú, ako ani preukázanú, jeho obranu založenú len na tvrdení, že pred podpisom na zmenkovej liste bol za žalobcu konajúcou osobou ubezpečený, že ide podpis na (neupresnené) evidenčné účely. Uvedené dovolací súd uvádza aj v súvislosti s tým, že zo spisu vyplýva, že takto mal žalovaný 4/ postupovať opakovane pri avalovaní ďalších desiatich zmeniek.

94. K dovolateľovej námietke, že odvolací súd opomenul rozhodnúť o návrhoch žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania, dovolací súd zistil, že táto je opodstatnená. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (ods. 13) konštatoval, že žalovaný 4/ navrhol súdu prerušiť konanie a podať ústavnému súdu návrh na konanie o súlade právnych predpisov z dôvodu, že nepovažuje za ústavne súladné ust. § 471 ods. 2 CSP v spojení s § 175 OSP v súvislosti s posúdením trojdňovej lehoty na podanie námietok a koncentrácie námietkového konania (čl. 1 ods. 1, čl. 46 ústavy, čl. 36 Listiny základných práv a slobôd), o týchto návrhoch však nerozhodol.

95. Dovolacím prieskumom bolo zistené, že žalovaný 4/ navrhol prerušenie odvolacieho konania z dôvodov podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP (bod 127 odvolania) a podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP (bod 128 odvolania), čo odôvodnil totožne ako pri návrhu/návrhoch na prerušenie konania pred súdom prvej inštancie a totožne ako pri návrhu/návrhoch na prerušenie dovolacieho konania (tu pozri ods. 15 odôvodnenia tohto rozsudku).

Svojím charakterom ide o samostatné procesné návrhy strany, o ktorých mal odvolací súd rozhodnúť samostatne (uznesením) v prípade, ak by návrhom vyhovel alebo najneskôr pri konečnom rozhodnutí o odvolaní vo veci samej, to vtedy, ak by návrhom nevyhovel a zamietol ich. Z postupu odvolacieho súdu v odvolacom konaní de facto vyplýva, že keďže v ňom pokračoval a rozhodol o podaných odvolaniach žalobcu súhrnne napadnutým rozsudkom, návrhom na prerušenie odvolacieho konania vyhovieť nemienil. Skutočnosť, že tento svoj postup aj procesne formalizovaným rozhodnutím neuskutočnil, dovolací súd považuje za vadu v procesnom postupe v odvolacom konaní. Civilný sporový poriadok explicitne predpokladá rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, keďže podľa ust. § 162 ods. 3 CSP, o zamietnutí návrhu na prerušenie konania

súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej. Uvedené ustanovenie platí pre odvolacie konanie primerane, keďže podľa ust. § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak. Vo vzťahu k prerušeniu odvolacieho konania Civilný sporový poriadok osobitnú úpravu nemá. Keďže dovolací súd konštatoval uvedený nedostatok procesného postupu v odvolacom konaní, ďalej sa zaoberal tým, či predstavuje aj zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

96. Podľa dovolacieho súdu nie každá procesná vada v konaní súdov musí znamenať porušenie práva na spravodlivý proces. V danom prípade je zrejmé, že totožnými návrhmi žalovaného 4/ sa už zaoberal súd prvej inštancie, zamietol ich a v takom prípade, ako už bolo povedané vyššie (ods. 35 a nasl. tohto dovolacieho rozhodnutia), Civilný sporový poriadok nepripúšťa odvolanie. O totožných návrhoch žalovaného 4/, vznesených v rámci dovolacieho konania, rozhodol v tomto rozsudku dovolací súd tak, že ich zamietol z dôvodov uvedených nižšie. Z toho je zrejmé, že samotné rozhodnutie o zamietnutí návrhov žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania by neprinieslo opačný výsledok, resp. nemohlo by znamenať pre žalovaného 4/ priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej. V tejto súvislosti dovolací súd primerane a podporne poukazuje na nález ústavného súdu z 30. júla 2014, sp. zn. II. ÚS 244/2012, podľa ktorého „...je povinnosťou všeobecných súdov formálne (t.j. zákonom predpokladanou formou - porov. § 167 ods. 1 OSP) rozhodnúť o uplatnených návrhoch a žiadostiach účastníkov, či už pozitívne, alebo negatívne, preto zastáva názor, že postup krajského súdu, ktorý o návrhu na prerušenie konania (formálne) nerozhodol, nebol zákonný. Ústavný súd však pripomína, že nie každé pochybenie všeobecného súdu, ktoré možno kvalifikovať ako porušenie zákonnosti, možno považovať zároveň ako porušenie ústavy, resp. ústavnosti. ... Samotné nerozhodnutie o návrhu na prerušenie konania však bez ďalšieho neznamená, že konečné rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkami vyvoditeľnými z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.“

97. Z uvedeného vyplýva, že dovolací súd v uvedenej vade procesného postupu v odvolacom konaní nevzhliadol také závažné pochybenie, ktorého následkom je porušenie práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani to, že uznesenie o prerušení konania je rozhodnutím procesnej povahy, teda nejde o rozhodnutie vo veci samej. Aj z toho dôvodu takéto rozhodnutie spravidla ani nie je spôsobilé zasiahnuť do ústavou zaručených základných práv a slobôd (napr. II. ÚS 67/2017, III. ÚS 63/2018).

98. Dovolací súd len dodáva, že prerušiť konanie podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP možno len vtedy, ak k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s Ústavou SR, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, dospel súd, nie strana sporu. Uvedené primerane platí aj pre prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP v dôsledku podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor Európskej únie. Strana sporu nemá po podaní návrhu nárok na prerušenie konania z vyššie uvedených dôvodov, súd nie je povinný takémuto návrhu vyhovieť. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva, je v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ predovšetkým skutočnosť, že otázka, týkajúca sa platnosti alebo výkladu únieového práva, je pre riešenie daného prípadu relevantná, pričom nemožno odpoveď na ňu vyvodiť z existujúcej rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ a o správnej aplikácii práva EÚ existujú pochybnosti (k tomu bližšie viď odsek 117 a 118 odôvodnenia tohto rozsudku).

99. Dovolateľ taktiež v dovolaní napadol rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdzujúce rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov štátu a rozhodnutie odvolacieho súdu o náhrade trov odvolacieho konania. Obe rozhodnutia majú formu uznesenia a sú závislé od rozhodnutia o veci samej. V zmysle ustálenej judikatúry dovolacieho súdu rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle ust. § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým

odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou

o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. septembra 2021, sp. zn. IVOBdo/2/2021).

Z uvedeného vyplýva, že dovolanie je v tejto časti prípustné len z dôvodov podľa § 420

písm. f) CSP. Dovolateľ však v tejto časti takéto dôvody netvrdí, neuvádza, v čom má spočívať vada zmätočnosti týchto rozhodnutí o náhrade trov. Oba sudy nižších inštancií tieto rozhodnutia riadne a dostatočne odôvodnili, pričom žiadne výhrady dovolateľ v tomto smere v dovolaní neformuloval. Sudy pri rozhodovaní vychádzali zo zásady úspešnosti v konaní vo veci samej a dovolateľova nespokojnosť s rozhodnutím vo veci samej sa následne premietla aj do podania dovolania proti uvedeným, od výsledku vo veci samej závislým výrokom, čo však prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá.

100. Z uvedených dôvodov dovolací súd k záveru, že dovolanie v časti dôvodov vyvodzovaných podľa § 420 písm. f) CSP nie je prípustné ako ani dôvodné, preto boli splnené podmienky pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

K prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP

101. Podľa § 420 písm. e) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

102. Dovolateľ v súvislosti s prípustnosťou a dôvodnosťou dovolania podľa § 420

písm. e) CSP namietal nesprávne obsadenie súdu a nesprávne vyhodnotenie povahy predmetného sporu. Sudy nižších inštancií mali zaťažiť konanie predmetnou vadou jednak tým, že vec bola nesprávne zapísaná a vedená ako obchodnoprávny spor, hoci podľa dovolateľa

ide o občianskoprávny - spotrebiteľský spor, a zároveň tým, že nevyhoveli návrhu

na podanie prejudiciálnej otázky na Súdny dvor Európskej únie, pričom správne nevyhodnotili status dovolateľa ako spotrebiteľa.

103. Dovolací súd v nadväznosti na už vyššie uvedené dôvody k tvrdeniu žalovaného 4/,

že mal byť v zmenkovo právnom vzťahu voči žalobcovi posudzovaný ako spotrebiteľ, zdôrazňuje, že spotrebiteľ je s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu definovaný

ako subjekt, ktorému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Dovolateľ v súvislosti s týmto konaním neuzavrel žiadnu zmluvu za účelom prijatia peňažného plnenia na spotrebiteľský účel, ani sám žiadne plnenie neprijal. Jeho postavenie je dané výlučne tým, že sa ako avalista zmenky zaručil za splnenie peňažného záväzku žalovaného 1/, t.j. že zabezpečil jeho splatenie v prípade, že zmenkový dlžník nebude plniť riadne a včas. Preto žiadnym spôsobom nenapĺňa legálnu definíciu spotrebiteľa

(III. ÚS 36/2019).

104. Dovolací súd taktiež už vyššie vysvetlil, že vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu je potrebné vychádzať zo záverov rozsudku SD EÚ zo dňa 14.03.2013, C-419/2011

vo veci Česká spořitelna, a.s. v. Gerald Feichter. Podľa doktríny práva Európskej únie, vnútroštátny súd poslednej inštancie nemá povinnosť predložiť Súdnu dvoru EÚ návrh

na začatie prejudiciálneho konania v prípade, že odpoveď na spornú otázku týkajúcu sa výkladu noriem práva EÚ možno vyvodiť z existujúcej rozhodovacej praxe Súdneho dvora

EÚ (tzv. acte éclairé; rozsudok Súdneho dvora EÚ, C-283/81, Srl CILFIT and Lanificio

di Gavardo SpA v. Ministry of Health). Z uvedeného vyplýva, že (ani) odvolací súd nebol povinný prerušiť konanie a predložiť SD EÚ návrh na začatie prejudiciálneho konania.

105. Taktiež je potrebné konštatovať, že ak sa dovolateľ v rámci konania o dovolaní s rovnakou požiadavkou na vyvolanie prejudiciálneho konania obrátil na dovolací súd, potom súdom poslednej inštancie je v tomto prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky.

106. Taktiež nie je opodstatnené tvrdenie dovolateľa o nesprávnom zápise veci do súdnych registrov týkajúcich sa sporov obchodnoprávneho charakteru, a tým o rozhodovaní sporu občianskoprávneho charakteru nie zákonnými sudcami resp. nesprávne obsadeným súdom.

107. Nesprávne obsadeným súdom je súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami upravujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má určitú vec prerokovať a rozhodnúť o nej.

Súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca.

Zákonným sudcom (čl. 48 ods. 1 ústavy) je sudca určený v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu. Základné právo na zákonného sudcu je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania (stranu sporu), že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada stabilného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (z rôznych dôvodov a pre rozličné účely) výber sudcov "ad hoc" (m. m. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07).

108. Primárne súdne registre majú evidenčný charakter a samotné neurčujú právny charakter toho ktorého sporu. Súdne registre a charakter vecí/sporov do nich zapisovaných upravuje podzákonný predpis, ktorým je vyhláška ministerstva spravodlivosti č. 543/2005 Z. z.

O Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy (ďalej tiež „spravovací a kancelársky poriadok“).

Tradične spory zo zmeniek a šekov rozhodovali v prvej inštancii sudy na to špecializované, čo sa odrážalo a aj v súčasnosti odráža v úprave osobitnej, výlučnej miestnej príslušnosti, resp. kauzálnnej príslušnosti [do 30.06.2016 § 9 OSP v spojení s § 10 (Zmenkové a šekové sudy a ich obvody) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.); do 31.05.2023 § 22 CSP (Príslušnosť v zmenkových sporoch a šekových sporoch), od 01.06.2023 § 23 CSP (Príslušnosť v zmenkových sporoch a šekových sporoch)]. Aj historicky išlo o sudy čo do príslušnosti špecializované na vybavovanie právnej agendy v zmenkových a šekových veciach, ktoré súčasne vybavovali obchodnoprávnu agendu. Avšak len to, že v zmenkovo-právnych veciach/sporoch rozhodujú sudcovia, ktorý kumulovane a paralelne (podľa rozvrhu práce súdu príslušného na rozhodovanie v zmenkových sporoch) rozhodujú aj spory obchodnoprávne, neznamena, že nejde o zákonných sudcov. Uvedené súvisí s úpravou príslušnosti súdov a s rozvrhom práce daného súdu a nie s tým, že v zmenkových sporoch sa na posúdenie samotných uplatnených nárokov zo zmenky ako lex specialis aplikuje zákon zmenkový a šekový a k nemu ako lex generalis Občiansky zákonník (1ObdoV/31/2010; pozn. - v prípade zákona o cenných papieroch vid' 1Obdo/42/2015).

Toto je potrebné rozlišovať. Len ako príklad a na lepšie pochopenie dovolací súd poukazuje na aktuálnu úpravu súdnych registrov okresného súdu podľa spravovacieho a kancelárskeho poriadku, podľa ktorej (§ 163 ods. 1 písm. b/) sa veci registra CbZm radia k veciam obchodnoprávnej agendy, to však pre evidenčné účely, keďže súdny register má charakter evidenčnej pomôcky (§ 148 ods. 2). Podľa Prílohy 1 spravovacieho a kancelárskeho poriadku do súdneho registra vedeného okresným a mestským súdom „CbZm“ sa zapisujú žaloby a návrhy, ktorých predmet vyplýva zo zmenky alebo šeku okrem návrhov, ktorých predmet vyplýva zo zmenky alebo šeku, ktoré sú uplatňované proti spotrebiteľovi v súvislosti so spotrebiteľským právnym vzťahom. Aj z uvedeného vyplýva, že z hľadiska zápisu danej zmenkovej veci bola táto vedená na oboch súdoch nižších inštancií v správnych súdnych registroch a vo veci (keďže nejde o spor proti spotrebiteľovi) rozhodovali z tohto hľadiska zákonní sudcovia. To, ktorý (zákonný) sudca/senát v pridelenej veci koná, určuje rozvrh práce daného súdu. No ak by aj vec občianskoprávneho charakteru (čo nepredstavuje vec tu posudzovaná) bola na súde zapísaná do nesprávneho registra (napr. Cb) obchodnoprávných vecí, neznamena to bez ďalšieho porušenie práva na zákonného sudcu. V tomto smere dovolací súd poukazuje na ust. § 151 ods. 10 spravovacieho a kancelárskeho poriadku v platnom znení, podľa ktorého, ak bola vec zapísaná do nesprávne určeného súdneho registra, môže byť

prevedená podľa pokynu predsedu súdu do správne určeného súdneho registra s novou spisovou značkou najneskôr do 30 dní odo dňa zapísania veci do pôvodného súdneho registra; to platí aj vtedy, ak sa vec zapísala do nesprávne určeného súdneho registra krajského súdu v odvolacej agende, z dôvodu, že na okresnom súde

bola vec zapísaná v nesprávne určenom súdnom registri. Ak nedôjde v lehote podľa predchádzajúcej vety k prevodu veci do správne určeného súdneho registra, vec dokončí senát alebo samosudca podľa pôvodného pridelenia. Napokon dovolací súd poukazuje na doterajšou súdnou praxou rešpektovaný názor, v zmysle ktorého nedochádza k porušeniu práva na zákonného sudcu v prípade, ak občianskoprávnu vec vybavil sudca (senát) konajúci v obchodnoprávných veciach a naopak.

109. Z uvedených dôvodov dovolací súd nezistil v danom prípade prípustnosť ani dôvodnosť dovolania v časti dôvodov vyvodzovaných podľa § 420 písm. e) CSP a preto boli splnené podmienky na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

K návrhom na prerušenie dovolacieho konania (§ 162 ods. 1 písm. b), c) CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP)

110. Dovolací súd návrhy dovolateľa na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b), c) CSP ako nedôvodné zamietol.

111. Podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP, súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania.

112. Podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP, súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

113. K zamietnutiu návrhu na prerušenie dovolacieho konania z dôvodov podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP dovolací súd uvádza, že nevzhliadol dôvod na takýto procesný postup. Vo všeobecnosti platí, že v prípade, že k takémuto postupu dôjde a ústavný súd prijme návrh na konanie o súlade právnych predpisov, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov alebo ich častí, ak dospeje k záveru, že ich aplikovanie môže ohroziť základné práva a slobody, alebo ak hrozí iný vážny nenapraviteľný následok.

Dovolateľ žiada dovolací súd, aby svojím návrhom vyvolal konanie pred ústavným súdom podľa čl. 125 ods. 1 ústavy vo vzťahu k tvrdenej neústavnosti ustanovenia § 175 ods. 1 OSP v spojení s § 471 ods. 2 CSP, o trojdňovej lehote na podanie námietok proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu a koncentrácii námietkového konania.

Dovolací súd primárne poukazuje na to, že súd nemá povinnosť takéto konanie pred ústavným súdom vyvolať na požiadanie strany. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 191/2014, podľa ktorého ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b) OSP

(pozn. dovolacieho súdu - teraz ide o § 162 ods. 1 písm. b) CSP), nezakladá nárok účastníka konania, aby sa všeobecný súd vždy stotožnil s jeho názorom, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Rozhodujúce je, či všeobecný súd sám dospeje k záveru o možnom nesúlade právneho predpisu (viď tiež rozsudok najvyššieho súdu z 22. júla 1996, sp. zn. 2Cdo/47/1996, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 53/1999).

114. Dovolací súd k tomu ďalej uvádza, že nepovažuje za opodstatnené vyvolanie takého konania pred ústavným súdom, keďže dovolateľom napádaná úprava o trojdňovej lehote na podanie námietok voči zmenkovému platobnému rozkazu je obsiahnutá v právnej norme, ktorá je

(relatívne) neúčinná už od 01.07.2016 a z tohto dôvodu dovolací súd nemohol dospieť k inému záveru, než takému, že nie sú splnené opodstatnené dôvody na iniciovanie konania o súlade právnych predpisov na ústavnom súde. Aj v prípade, ak by (hypoteticky) ústavný súd v takom konaní rozhodol o nesúlade tejto právnej úpravy s ústavou, nemalo by to žiadne (retroaktívne) účinky na relevantnosť námietok dovolateľa podaných len v lehote podľa úpravy platnej a účinnej v dobe ich podania. Jednoducho povedané, ani dovolateľom požadovaná neúčinnosť a následné zrušenie napádanej právnej úpravy v zmysle čl. 125 ods. 3 ústavy,

by vo výsledku nemohlo dovolateľovi spätne priniesť rozšírenie jeho procesných práv s možnosťou prihladať súdom aj na námietky, ktoré dovolateľ v konaní prípadne vznášal

po uplynutí predmetnej trojdňovej lehoty stanovenej § 175 ods. 1 OSP.

Pritom vyvolanie konania podľa § 125 ústavy musí mať priamu väzbu a relevantný význam

pre civilné súdne konanie, ktoré má byť z tohto dôvodu prerušené.

V zmysle stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu, podmienkami aktívnej procesnej legitímácie všeobecného súdu v konaní o súlade právnych predpisov, ktoré musia byť splnené kumulatívne, sú prejudicialita (aplikovateľnosť) napadnutej právnej úpravy v konaní vedenom pred všeobecným súdom a domnienka, resp. presvedčenie všeobecného súdu o nesúlادnosti ním napádanej právnej úpravy (Macejková, I., Barány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív; Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie, Bratislava: C. H. Beck, 2020, s. 74). Keďže dovolateľ žiada, aby dovolací súd svojím návrhom na začatie konania namietol nesúlad zákonných ustanovení upravujúcich procesný postup súdu oproti ústave, dovolací súd poukazuje aj na uznesenie ústavného súdu PL. ÚS 3/2014, publikovaného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu pod č. 39/2014, v zmysle ktorého (bod 46) v prípade, ak všeobecný súd návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov nenapáda ustanovenie podstatné pre samotné rozhodnutie v merite veci, ale všeobecný súd návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov napáda procesnoprávne ustanovenie upravujúce postup všeobecného súdu v konaní, ústavný súd konštatoval, že účelom oprávnenia všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade právnych predpisov (s ústavou)

nie je odstraňovanie jeho dodatočne vzniknutých pochybností o ústavnosti procesného ustanovenia, ktoré už v konaní použil a pred bezprostredným použitím ktorého opätovne nestojí, resp. odstraňovanie pochybností všeobecného charakteru o ústavnej konformite procesných ustanovení, ktorých bezprostredná aplikácia všeobecným súdom neprichádza do úvahy.

115. Na margo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu uvádza, že sám zastáva názor o síce striktnnej, avšak zásade zmenkovej prísnosti a samotnému účelu zmenky zodpovedajúcej úprave skráteného konania o zmenkovom platobnom rozkaze, vrátane nadväzujúceho konania súdu o podaných námietkach, podľa § 175 OSP (v znení účinnom do 22.12.2015).

Aj keď je dovolateľom napádaná trojdňová lehota pomerne prísna, odzrkadľuje však osobitnú povahu konania, ktorého predmetom je zmenkový nárok. Zmenka sa okrem iného vyznačuje

aj jej vysokou likviditou, z tohto dôvodu sa aj konanie o zmenkovom platobnom rozkaze vyznačovalo prísnou lehotou na podanie námietok, za účelom urýchlenia konania.

V súčasnosti CSP obdobné ustanovenia o zmenkovom platobnom rozkaze neobsahuje,

a ani v dôsledku toho nie je možné vyvodiť záver o naliehavosti dovolateľom požadovaného konania o súlade právnych predpisov. Dovolať v skutočnosti v trojdňovej lehote podľa § 175 OSP podal námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu, teda v dôsledku striktnnej povahy predmetného ustanovenia nemožno a priori konštatovať, že by bol ukrátený na svojich

ústavno-procesných právach, keďže mal možnosť uplatniť všetky relevantné námietky a túto možnosť aj využil.

116. Dovolací súd taktiež už vyššie uviedol dôvody, pre ktoré nie je opodstatnená argumentácie dovolateľa, že v spore so žalobcom má status spotrebiteľa, čo predstavuje

v podstate jeho nosný argument aj v danej súvislosti, preto ani z tohto hľadiska nie je dôvod

sa zaoberať ústavnosťou namietanej procesnej normy z hľadiska zvýšenej ochrany slabšej strany (spotrebiteľa). Napokon dovolací súd uvádza k poukazu dovolateľa na nález

Ústavného súdu ČR zo 16.10.2012 Pl. ÚS 16/12 o neústavnosti lehoty na uplatnenie námietok proti

zmenkovému platobnému rozkazu, že k tomuto nálezu, ktorý pre dovolací súd v tomto konaní nie je záväzný, už v čase jeho prijatia existovali odlišné stanoviská ústavných sudcov. Práve z k nálezu pripojeného odlišného stanoviska sudcu Jiřího Nykodýma dovolací súd cituje názor primerane konvenujúci s názorom dovolacieho senátu v danej veci,

a to, že (v slovenskom preklade): „Problém, ktorý je podanou ústavnou sťažnosťou nastolený, nie je primárne problémom krátkosti lehoty na podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu, ale je daný tým, že sa použitie rôznych typov zmeniek, v tomto prípade blankozmenky, ktorá je koncipovaná ako nástroj profesionálnych obchodníkov, rozšírilo

do oblasti spotrebiteľských zmlúv, kde profesionálom je len jedna strana, ktorá k jeho využívaniu pristupuje so znalosťou veci, proti ktorej stojí druhá strana, ktorá je v drvivej väčšine prípadov naopak úplne neinformovaná. Pred dôsledkami týchto pomerov, majúcich základ v hmotnoprávnej úprave zmenkového práva, významnejším spôsobom neochráni slabšiu stranu dlhšia lehota na podanie opravného prostriedku. Tú je treba hľadať zasa

len v hmotnoprávnej úprave, napr. vzťahnúť na úpravu zmenkového práva, respektíve na niektoré jeho nástroje, akým je napr. blankozmenka, ustanovenia o ochrane spotrebiteľa.“ Na tento názor dovolací súd upriamuje pozornosť s výhradou, že keďže v danom konaní sa spotrebiteľský status dovolateľa ani nepreukázal, o to viac nie je opodstatnená jeho argumentácia spájaná s dotknutým nálezom.

117. K zamietnutiu návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1

písm. c) CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP, dovolací súd uvádza, že ani tento návrh nepovažuje za opodstatnený. Dovolateľ navrhol prerušenie dovolacieho konania aj podľa § 162 ods. 1

písm. c) CSP za účelom podania prejudiciálnej otázky na SD EÚ, či dovolateľa za daných okolností možno alebo nemožno považovať za spotrebiteľa v zmysle (i) Smernice Rady

č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

(Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29 -34) ako aj v zmysle (ii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 168, 27. 06. 2002), ako aj v zmysle (iii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 3285/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.

11. 2011). K tomu dovolací súd uvádza, že súd ako autoritatívny orgán rozhodujúci spory a iné právne veci, je povinný obligatórne prerušiť súdne konanie, ak rozhodol o tom, že požiada podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie SD EÚ o vydanie rozhodnutia o predbežnej (prejudiciálnej) otázke. Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ, má SD EÚ právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní

pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na SD EÚ, aby o nej rozhodol.

118. K povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť prejudiciálnu otázku SD EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ, sa SD EÚ vyjadril v rozsudku z 27. marca 1963 vo veci Da Costa, C-28-30/62 a následne v rozsudku zo 6. októbra 1982 vo veci CILFIT, C-283/81, kde SD EÚ konštatoval, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267

Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pozn. dovolacieho súdu) sa má vykladať v tom zmysle,

že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka

nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva.“

119. Keďže, ako už bolo povedané vyššie, sudy nižších inštancií v konaní aplikovali ustanovenia ZZŠ a

ustanovenia CSP a v časti OSP, pričom právne postavenie žalovaného 4/ nevyhodnotili ako postavenie spotrebiteľa, a preto vo veci samej nemali relevantný dôvod priamo, či podporne aplikovať právo EÚ, v danom prípade ide o posúdenie aplikácie a interpretácie vnútroštátnych predpisov a nie práva EÚ. Otázky týkajúce sa práva EÚ, nastolené dovolateľom, preto v posudzovanej veci nevyvstali.

120. Dovolací súd za určujúce považuje to, že podaniu jeho návrhu na začatie konania o predbežnej otázke bráni prekážka *acte éclairée* predstavovaná už vyššie citovaným rozsudkom SD EÚ zo 14. marca 2013, C-419/11, vo veci Česká spořitelna a.s. v. Gerald Feichter, v ktorom bola vyriešená otázka spotrebiteľského charakteru statusu konateľa/spoločníka obchodnej spoločnosti ako avalistu na zmenke. Na tom nič nemení to, že SD EÚ, že SD EÚ vykladal ustanovenia Brusel I (44/2001) a nie ustanovenia smerníc, na ktoré odkazoval dovolateľ, keďže pre SD EÚ bolo rozhodujúce zistenie, že „zmenkový ručiteľ vo veci samej prevzal ručenie za záväzky spoločnosti, ktorej je konateľom a v ktorej má väčšinový obchodný podiel“.

121. Ďalej dovolací súd uvádza, že v zmysle judikatúry SD EÚ (napr. rozsudok zo 16. decembra 1981, C-244/80 vo veci Pasquale Foglia v. Mariella Novello), musí mať prejudiciálna otázka položená vnútroštátnym súdom pre spor kľúčový význam. Položená otázka teda musí mať reálny a priamy dopad na konkrétny spor a nemôže mať povahu len akademickej otázky bez sporového základu. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľom nastolená otázka tieto podmienky nespĺňa, keďže k meritu danej veci má len akademický charakter. Preto dovolací súd aj tento návrh dovolateľa na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

122. Podľa § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

123. Podľa § 447 písm. f) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

124. Podľa § 448 CSP, dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné.

125. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže v časti nie je daná procesná prípustnosť ani dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. e), f) CSP, ani prípustnosť podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a dovolanie v časti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je dôvodné, dovolací súd o dovolaní rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Súčasne zamietol návrhy dovolateľa na prerušenie konania (§ 162 ods. 3 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

126. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva, pretože žalobcovi ako úspešnej strane v dovolacom konaní (podľa obsahu spisu) žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

127. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.